

Evighetsljus på mörka moln 97

Joel Halldorfs kommentar.

Den postumt utgivna "Evighetsljus på mörka moln" består i högre grad av redan publicerade texter och har inte samma tydliga linjer. Vad som är Gustafsons arbete och vad redaktörerna (som hittade manuset efter hans död) har gjort för strukturen etc framgår inte.

Molnet vid horisonten. 99

"Se, ett moln stiger upp
i väster." 1 Kon. 18: 44.

Och sjunde gången sade han: Si, *ett litet moln stiger upp i väster*, stort såsom en mans hand. Och han sade: Stig upp och säg till Ahab: spänn för och far ned, att regnet icke må hindra dig!

I. Svagheten att i varje ny stjärna se en komet och i mullvadshögen ett berg synes vara nästan oövervinnelig.

Vi sjöngo på havets stränder: »Du ledsagar med din nåd det folk, som du förlossat» (2 Mos. 15: 13),

Du ledsagar med din nåd det folk, som du har förlossat, du förer dem med din kraft till din helighets boning. 2 Mos 15:13

men glömma så lätt *Undergöraren* (v. 11),

Herre! Ho är såsom du ibland gudarne? Ho är, såsom du, härlig i sin helighet, värd att dyrkas med lofsånger, undergörande? 2 Mos 15:11

då vi stå vid *öknens Mara*, krossade av någon missräkning (v. 23, 24).

Och de kommo till Mara och kunde icke dricka vattnet i Mara, ty det var bittert. Därföre fick stället namnet Mara. Och folket knorrade emot Mose och sade: Hvad skola vi dricka? 2 Mos 15:23 f

Vi hava sett Faraos dränkas (2 Mos. 14: 31) och

Och Israel såg den stora hand, som Herren hade bevisat på Egyptierna, och folket fruktade Herren och trodde på Herren och på Mose, hans tjänare. 2 Mos 14:31

Amalek besegrad (2 Mos. 17).

Ökenvandringen fortsattes under folkets knorrande emot Mose. Strid med amalekiterna. 2 Mos 17

Men då vi sättas på nya prov, sjunga vi samma vemodiga klagan över jättar och himmelshöga städer (4 Mos. 13).

Men folket däremot, som bor i landet, är hårdt, och städerna äro befästa och mycket stora, och till och med barn af Enak hafva vi där sett. 4 Mos 13:29

Där sågo vi ock jättarne, Enaks barn, af jättestam, och vi voro i våra egna ögon såsom gräshoppor och så vore vi ock i deras ögon. 4 Mos 13:34

I tillfälle att öva tro på Gud ha vi genomvandrat öknar och floder men rädas dock för en ny prövning. Den som har sett brödet växa under sina händer (Matt. 14: 20)

Och de åto alla och blefvo mätta. Och de upptogo det öfverblifna af styckena, tolf korgar fulla. Matt 14:20

kan ändå icke lösgöra sig från den hedniska frågan. Matt. 6: 31; Luk. 12: 30.

Hafven därföre icke bekymmer, sägande: Hvad skola vi äta, eller hvad skola vi dricka, eller hvad skola vi kläda oss med? Matt 6:31

Ty allt detta söka hedningarne i världen, och eders Fader vet, att I behöfven detta; Luk 12:30

Vi glömma ej *Maras bitterhet* men försumma *korsträdet* och förlora

nådens sötma. 2 Mos. 15: 25.

Och han ropade till Herren; och Herren visade honom ett trä, hvilket han kastade i vattnet, och vattnet blef sött. Där förelade han dem lag och rätt, och där pröfvade han dem. 2 Mos 15:25

Vi jämföra jättarna med oss själva och bliva såsom gräshoppor. O, min älskade, hur kommer det sig, att vi ej hava tro på Gud? Skola vi, som kallas troende och borde vara en här av troshjältar, göras till en hop tvivlare? Bort det!

II. Genaste vägen till förlossning är att genomgå nöden.

Patienten, som undviker operationen av fruktan för den smärta, som behandlingen medför, endast förlänger sina kval. Om han genast överlämnat sig i läkarens hand, vore han frisk och behövde ej täras bort av ängslan för en oundviklig smärta. Agan synes för stunden icke vara till glädje utan till sorg, men efteråt — *efteråt!* Sedan nöden är förbi, vilar min själ så lugn och stilla, förvånad över att smärtan icke var större. Den förskräcklige tyrannen sjunker i havet, medan vi gå fram. Molnstoden leder oss, och mannat faller varje dag under ökenvandringen. Lidandets eld har en gudason, då banden skola brännas från de heligas fötter. Herren giver nåd för dagens behov.

²³vid det att de tre männen Sadrak, Mesak och Abed-Nego bundna kastades ned i den brinnande ugnen.

²⁴Då blev konung Nebukadnessar förskräckt och stod upp med hast och frågade sina rådsherrar och sade: "Var det icke tre män som vi läto kasta bundna i elden? De svarade och sade till konungen: "Jo förvisso, o konung."

²⁵Han fortfor och sade: "Och ändå ser jag nu fyra män, som gå lösa och lediga inne i elden, och ingen skada har skett dem; och den fjärde ser så ut, som vore han en gudason." Dan 3:23-25

Väl kan mästaren förefalla dig *långsam* (Joh. 11: 6, 32)

När han nu hörde, att han var sjuk, förblef han väl ännu två dagar på det stället där han var. Joh 11:6.

När nu Maria kom dit, där Jesus var och fick se honom, föll hon till hans fötter och sade till honom: Herre, hade du varit här, hade min broder icke dött. Joh 6:32

och *tålmodsprövande* (Mark. 4: 38),

och han var själf i bakdelen af båten sofvande på hufvudgården, och de väckte honom och sade till honom: Mästare sköter du icke om, att vi förgås. Mark 4:38

men han *menar* så väl, han *tänker* så väl och han *gör* allt så väl. Vilken mästare! Han kommer icke, förr än Lasarus är död, men då för att uppväcka honom. »Sade jag dig icke, att om du trodde, skulle du få se Guds härlighet.»

Jesus sade till henne: *Sade jag dig icke, att om du trodde, skulle du få se Guds härlighet?* Joh 12:40

Med salig blygsel skola vi se Herrens hand, när molnet är förbi.

III. Det är ofta med våra sorger såsom med molnen: 100

på avstånd synas de svarta, men över oss äro de knappast grå. Nya anordningar vidtagas överallt för de heliga. Höjder genomskäras, dalar upphöjas genom den örnakraft, som ger själen vingar (Jes. 40: 31),

Men de som vänta efter Herren, de få en ny kraft, de uppfara med vingar såsom örnar, de löpa och uppgifvas icke, de vandra och varda icke trötte. Jes 40:31

springkällor öppnas (1 Mos. 28: 12),

Och han drömde, och si, en stega stod på marken, och dess spets räckte upp till himmelen, och si Guds änglar stego därpå upp och ned. 1 Mos 28:12

djupa vatten delas (2 Mos. 14: 21),

Och Mose uträckte sin hand öfver hafvet, och Herren lät hafvet drifva för ett starkt östanväder hela natten och gjorde hafvet till torrt land, och vattnet delade sig itu. 2 Mos 14:21

och bittra källor göras njutbara (2 Mos. 15: 25),

och han ropade till Herren; och Herren visade honom ett trä, hvilket han kastade i vattnet, och vattnet blef sött. Där förelade han dem lag och rätt, och där pröfvade han dem. 2 Mos 15:25

där Guds barn tåga fram; lejonkulor besättas med änglar (Dan. 6: 22)

Min Gud har sändt sin ängel, och denne har tillslutit lejonens mun, att de icke hafva skadat mig; ty inför honom är jag ren befunnen, och äfven emot dig, o konung, har jag ej gjort något illa.”
Dan 6:22

och eldsugnarna med en gudason (Dan. 3: 25),

Han svarade och sade: Si, jag ser fyra män, som gå löse och ledige inne uti ugnen, och ingen skada har skett dem, och utseendet af den fjäre är likt en gudasons. Dan 3:25

då Guds heliga beträda lidandets rum. Väljer han sin väg genom eld och vatten, nog för han oss igenom. Jes. 43: 1, 2.

Och nu, så säger Herren, som har skapt dig, Jakob, och danat dig, Israel: Frukta icke, ty jag har förlossat dig, kallat dig vid namn! Du är min. Om du ginge igenom vatten, är jag med dig, och igenom strömmar, skjulle de ej dränak dig. Om du gine genom eld, skulle du icke svadjas och lågan icke bränna dig. Jes 43:1–2.

Bringar han sina barn in i den saliga nödvändigheten att förtrösta på honom *allena*, så är tiden för denna prövning begränsad men ej hans härliga makt. Han ler emot svårigheterna. Inga omständigheter giva hans planer en obestämd riktning. Hans ögon se genom tjockaste dimma och finna överallt en banad stig. Mästaren lämnar ej sina lärjungar allena i stormen. »*Jag* är med honom i nöden.» Han kommer de sina till hjälp över brusande hav. I *fjärde* nattvåkten kom Jesus.

Och i den *fjärde* nattvåkten kom Jesus till dem, gående på hafvet. Matt 14:25

Vad mer, om världen är svår och fienden tränger! Då världen utkastar Johannes på uppenbarelsens klippö, är han i anden på Herrens dag.

Jag var i *Anden på Herrens dag* och fick höra bakom mig en stark röst, såsom af en basun. Upp 1:10

Se, han vandrar med Jesus på andevärldens guldgata! »Frukta ej för det som du kommer att lida. »Den käre Guden möter de sina överallt.

Därför hava de kärlek överallt, sällskap överallt, himmelens fördolda manna och levande vatten mitt i öknarna.

IV. De värsta prövningar en kristen har att genomgå äro sådana, som han fruktar för men aldrig kommer i. Pilati insegel är brutet och stenen bortvältrad från graven, då vi hinna fram till den avgörande stunden.

Och de funno stenen *bortvältrad från graven*. Luk 24:2

Bäst vi klaga över tomheten, och den ena missräkningen följer på den andra, står han bakom oss med den stora gåtans nyckel. Joh. 20.

Jesus uppenbarar sig efter sin uppståndelse för de sina. Joh 20 rubriken

Då vi kasta åsnakäken och ropa: »Du har givit mig denna seger, och ändock måste jag nu dö av törst», då öppnar han den »ropandes källa» och reser en ny minnesvård av sina under. Dom. 15.

Och han hittade en frisk åsnakäke, och han räckte ut sin hand och tog den och slog därmed tusen män. Dom15:15

Och han vardt mycket törstig och ropade till Herren och sade: *Du har gifvit denna stora seger genom din tjänares hand, och ändock måste jag nu dö af törst* och falla i de oomskurnes hand. Dom 15:18

Då lät Gud en klyfta remna, som var vid Lehi, och vatten gick ut därifrån Och han drack och kvicknade vid och blef vid lif. Därföre kallade han ock den källan den *ropandes källa* i Lehi, såsom den heter än idag Dom 15:19

Han undandrager ej mannat, förrän vi äta av landets säd (Jos. 5: 12);

Och mannen tog slut på annandagen, då de åto af landets säd. Och Israels barn hade ingen manna mer, utan de åto af landet Kanaans gröda för det året. Jos 5:12

han låter ej floden komma, förrän han byggt arken åt sina barn. 1 Mos. 7.

Syndafloden 1 Mos 7

Min älskade! Varför gråter du? Är du ensam och övergiven? Sök icke hjälp hos andra, säger han, ty jag är din Gud. Jes. 41.

Ty jag är Herren din Gud, som fattar dig vid handen, som säger till dig: Frukta icke! Jag hjälper dig. Jes 41:13

Men hur jag ser, finns ingen, och ibland dessa ingen som vet råd ingen som om jag frågar, kan svara mig något. Si de äro allesamman lögn, de kunna intet göra; vind och tomhet äro deras bilder. Jes 41:28 f

En människas godhet är långt ifrån outtömlig. Men där, varest det mänskliga upphör, tager det gudomliga vid; och när en moders förbarmande upphör, håller han ut ändå. Jes. 49: 15.

Skulle väl en kvinna förgäta sitt dibarn, så att hon icke förbarmade sig öfver sitt lifs son? Ja, om än hon förgäte honom, skall jag icke förgäta dig. Jes 49:15

Kasta din börda på honom! Med hela styrkan av sin kärlek, vishet och makt är och förbliver han din Rabbuni, en mästare utan like.

Är du fattig? Guds korpar leva än (1 Kon. 17: 4).

Och du skall af bäcken hafva din dryck, och korparne har jag befallt, att de skola skaffa dig din föda där. 1 Kon 17:4

Är du sjuk? Han är din läkare. (2 Mos. 15: 26).

och sade: Om du troget hörsammar Herrans, din Guds, röst och gör hvad rätt är i hans ögon och lyssnar till hans bud och håller alla hans stadgar, så skall jag icke lägga på dig någon af alla de plågor, hvilka jag lade på Egyptierna ty jag, Herren, är din läkare 2 Mos 1526

Är du orolig? Han är din vän. (H. V. 2: 16).

Min vän är min, och jag är hans, där han går i vall ibland liljor. HV 2:16

Luta dig även du intill Jesu bröst med dina »varför»! Se ej hit eller dit på hans lärjungar. Han är din Herre, din brudgum skön. Lagg ned din oro i

hans hjärta.

Löftesbågen i skyn. 103

"Vem gav förstånd åt järtecknen i luften?" Job 38:36.

Hvem har lagt vishet i de mörka molnen, och *hvem gaf förstånd åt järtecknen i luften?* Job 38:36 (enl normalupplagan 1903 ej så i bibelkommissionens översättning 1878.)

Våra gissningar om Guds vägar bliva lika svävande som de lärdas tankar om norrskenet. Men såsom varje naturfenomen bildas efter en bestämd lag, så har Herren alltid bestämda syften med *allt*, oavsett vad vi om hans vägar tänka eller icke tänka.

Får det ej räknas till det gudomliga i Herrens vägar, att vi icke förstå dem? »Såsom himmelen är högre än jorden, så äro ock mina vägar högre än edra vägar, och mina tankar högre än edra tankar.» Jes. 55.

Utan såsom himmelen är högre än jorden, så äro ock mina vägar högre än edra vägar, och mina tankar än edra tankar. Jes 55:9

Människan krälar i stoftet med sina tankar och anlägger sina vägar på jorden. Men Herren leder sina vägar i den oförgängliga världen, som ej lider av någon växling.

Den som icke är av denna världen ledes upp till höjderna och skådar in i den höga världens under, medan sorgens natt fördunklar jordens småting.

Jag har gifvit dem ditt ord, och världen har hatat dem, emedan *de icke äro af världen*, såsom jag icke är af världen. Joh 17:14

Och »natten lyser såsom dagen, och mörkret är såsom ljuset» Ps. 139.

Så skulle själfva mörkret icke vara mörkt för dig, *natten skulle lysa såsom dagen och mörkret vara såsom ljuset* Ps 139:12

Den natt, som uppenbarar löftenas stjärnegata, är den kristnes dag. Och

man förstår Guds vägar genom att *gå* dem.

Lidande och svårigheter äro medel för hans uppenbarelse. Såsom vi genom regnbågen lärt känna ljusets färger, så få de utvalda skåda in i Guds härlighet, då han låter sitt ljus falla på mörka moln. Löftesbågen i skyn påminner om att Gud är trofast och under livets många växlingar densamme.

Min båge har jag satt i skyn, och han skall vara tecknet till ett förbund emellan mig och jorden. 1 Mos 9:13

Men utan moln ingen regnbåge och utan lidande och smärta ingen full besittning av Guds löften.

Varje lidande har sin löftesbåge. Skriften har ett ord för varje prövning.

Men dess innehåll uppenbaras för våra hjärtan genom nöden.

Vilken rikedom av slösande fullhet den förkrossade själen finner i ett sådant ord som detta: »Jag skall vara den usle och fattige nådig!»

Ty han skall rädda den fattige, som ropar, och den betryckte, de som icke har någon hjälpare. Han skall skona den arme och fattige de fattigas själar skall han frälsa Ps 72:12 f

Huru gott det kännes, då man är nedtyngd av bekymmer, att få luta sitt trötta huvud mot hans egna ord: »Edert hjärta vare icke oroligt; jag har omsorg om eder» o. s. v.

Edert hjärta vare icke oroligt. Tron på Gud och tron på mig. Joh 14:1

Varen därför icke bekymrade för morgondagen; ty morgondagen skall hafva sina egna bekymmer. Hvar dag har nog af sin egen plåga. Matt 6:34

Och kasten allt edert bekymmer på honom, ty han *har omsorg om eder*. 1 Petr 5:7

Genom sorgen få Guds löften en sådan glans av honom själv, att dess härlighet rentav kan blända oss.

Med löftesbågen i skyn draga vi framåt genom öknar och vatten men även tåligt bidande hans hjälp. Då Herren leder oss till djupa vatten, som vi ej kunna dela, skulle vi föredraga ett tillbakagående framför ett stillastående, om Guds Ande ej hugsvalade våra hjärtan med ett löftesord, som passade för oss i den prövningen.

Så möter Gud sina barn och gör sitt ord levande för deras hjärtan; så

bildas regnbågar. Även i de moln, som skymma våra utsikter, glänser den sjufärgade bågen.

1. Herren leder ofta sina barn genom ett moln, 104 såsom sjukdomar, lidande, förluster, fattigdom, svårigheter och varjehanda prövningar. Då Herren vill uttaga oss helt från världen, gör han genom lidande och förluster jorden till ett främlingsland, eller bringas vi nära döden, på det att vi må höra Guds röst och antaga en högre uppgift än att leva för denna världen.

Han binder oss vid sjuksängen och lossar ej våra lemmar, förrän själen är frigjord till Guds barns härliga frihet och villig att följa

Lammet, varthelst det går. Dessa tider ha varit hjärterannsakande och prövande, men den nötta bibeln utgör ett glädjande vittnesbörd om att Herrens tuktan icke har varit fåfäng.

»*Om ditt ord icke hade varit min tröst, vore jag förgången i mitt elände.*»
105

Om din lag icke hade varit min lust, så hade jag förgåtts i mitt elände. Ps 119:92

Men stundom låter han även *töcknet omgärda sin närvaros rum*, då samma lidande fortfar, även sedan vi äro förlossade och införsatta i det himmelska. Dessa prövningar föranleda hårda strider för dem, som tro, att en full överlåtelse åt Herren skall med ens befria dem ur all nöd; men efteråt skola de djupt erkänna Guds godhet däri att han just på den vägen bevarat dem sunda i tron och *nyktra i bekännelsen*. O kristen, tacka Herren för de mörka molnen, och besinna, att du är kommen hit icke för att resonera, utan för att höra!

Likasom Herren genom molnet uppreste en hydda åt sin tjänare på berget, så stänger han våra utsikter, på det att vi må se, höra och känna *honom allena* och ej bedåras av världen. Den som vill lära en fågel sjunga måste fälla ned gardinen och borttaga alla föremål, som fångsla, på det att han må höra endast sånglärarens röst. Han borttager allt, som delar vår uppmärksamhet, och han lockar den älskade ut i öknen (Hos. 2),

Si därför skall jag locka henne och föra henne i öknen och tala till hennes hjärta. Hos 2:14

på det att vårt öra ej må uppfånga det minsta ljud av denna världen eller vårt hjärta delas av skilda intressen. Denna prövning är full av inspiration. Den som helgas av ett nära umgänge med Gud uppbär med helig vördnad detta insegel: »Jag har fått dina vittnesbörd till mitt eviga arv; mitt hjärtas glädje äro de.»

Jag har dina vittnesbörd till min eviga arfvedel, ty de äro mitt hjärtas fröjd. Ps 119:111

Herrens molnstod är detta. Var stilla och bida! Det höga målet vinnes icke utan allvarlig fostran. Det kännes förödmjukande och pressar fram hjärterop och tåreströmmar att krossas i den punkt, där man lever. Men även den smärtan hör till de prövningar, som bära rättfärdighetens fridsfrukt.

Det var en stor förödmjukelse för den hebreiske hovprinsen, som menade sig vara Guds verktyg, att drivas ut i öknen och där antaga en så föraktlig syssla. Och det är uppenbart, att Mose hade en större uppgift än att valla Jetros får. Men när dagen för den stora synen var inne, glänste bågen i skyn: »Jag är den jag är! Jag har sänt dig.»

Och Gud sade till Mose: Jag är den jag är. Och han sade: Så skall du säga till Israels barn: Jag är, han har sändt mig till eder. 2 Mos 3:14

Tydligen var Elia född till reformator, ehuru han måste tillbringa långa tider utan verksamhet i någon undangömd dal. Livet är en skola. Under dessa prövande tider hava Herrens utkorade fått lära tålmod, undergivenhet och förtröstan.

Men vi krossas i den punkt, varest vi *leva*, på det att Gud må vinna sina höga avsikter. Finns en man, som han utväljer att slå 900 Baals- och Astarteprofeter, måste han först räkna sakta flyende minuter i den ensliga dalen. Ej nog med att eldsprofeten måste draga sig undan till Kerit och där leva tyst. Han måste även taga maten ur korpens mun, något som var motbudande för en jude, ty korparna äro enligt Moses lag orena. Och var den svarte betjänten, som punktligt infann sig varje

morgon, besvärande för profetens religiösa stolthet, så var änkan i Sarefat ej mindre förödmjukande för hans naturs stolthet.

Profeten Elia, Elia och Baalspräster, Elisa flykt Elisaskallelse. 1 Kon 17,18,19

Trons väg är så emot naturen, att Faraos trældom var dragligare för Israels barn, och likväl kostade vägen ingen annan försakelse än att *stå stilla*. 2 Mos. 14:14.

Herren skall strida för eder; och I skolen hålla eder stilla. 2 Mos 14:14

Herren leder somliga av sina barn genom ett moln. Akta på Herrens ledning i molnet!

Vilken underlig människa Mose hade blivit, om han sprungit av och an, från prästen Jetro till någon bergskreva, från bönevrån till en Guds man för att få veta Guds vilja. I en sådan ande hade Mose förlorat möjligheten att bli Guds verktyg; och under hans oro att få veta, var Gud ville använda honom, hade lejon och björnar rivit sönder Jetros får.

Viktigare än Guds ära är din fostran. Viktigare än stora ting för Gud äro stora ting i Gud. Troheten är större än storheten. Lärjungens uppgift är att höra. Mången ärlig kristen hämmar Guds verk med sin oro och förlorade tiden genom förlusten av ett närvarande ögonblick. Och då var det under iveren att rycka till sig ett större verk framför, som själen förlorade sin höga bestämelse att vara ljus i världen. En sådan levnadssaga innefattas i få ord: han levde så i framtiden, att han förlorade livet. Min käre vän! Varför nedtynga din själ med onödiga spörsmål om var Herren vill använda dig, när du har Guds vilja uppenbarad genom svaghet, sjukdom, fattigdom, dödsfall, släktförhållanden o. s. v., som nödga dig att vara stilla och förbida. Om du trånar till döds, kommer du ej ett steg framåt, förrän molnstoden höjer sig. Skulle det ej vara nyttigare, om ditt öra skärptes och du vunne andlig fostran. Vore det ej större framtid att vara solsken, där du *är*, och inlägga något av evigheten

i sakta flyende ögonblick vid en sjuksäng eller uti en — I efter människosätt att räkna — obetydlig tjänst.

Varje ängsligt frågande efter Guds vilja för dig ett steg längre från Guds vilja. Men jag vill säga dig, varför du ej kan vara stilla och vila på hans ord. Du kan ej fördraga molnet, därför att *det skymmer dina utsikter*.

II. Trons väg har korta utsikter. 108 *Han vill stärka sina barn på trons väg genom löftena. Vill du bli en troshjälte, känn löftesgivaren!* Han är mer än vad han lovat.

Då Elia genomgått sin klass vid Kerit, satte Herren honom i smältugnen Sarefat (Sarefat betyder smältugn). Och Herrens ord skedde till Elia: »Statt upp och gå till Sarefat, som hör Sidon till, och *stanna där!*» Herrens ord: »stanna där» föranleddes av en särskild orsak. Profeten går, och han finner — vad? En förtvivlad änka, som utbrister: »Så sant Herren lever, äger jag ej mer än en näve mjöl och litet olja i en kruka. Och si, jag har nu letat upp ett par vedträn och vill gå och baka åt min son, att vi må äta och sedan dö.» Profeten såg löftesbågen i skyn, och med en tro, som är gudsmannen värdig, svarade han: »Frukta icke! Ty så säger Herren, Israels Gud: Mjölet i skäppan skall icke taga slut, och oljan i krukans icke förminskas.»

Statt upp och gack till Zarpas, som hör Sidon till, och stanna där! Siö, jag har befallt en änka där att föda dig. 1 Kon 17:9

Och hon sade: Så sant Herren, din Gud lever, äger jag ej en kaka utan endast en näfve mjöl i skäppan och litet olja i krukans. Och si, jag har nu letat upp ett par vedträn och vill gå att baka därmed åt mig min son, att vi må äta och sedan dö. 1 Kon 17:12

Och Elia sade till henne: Frukta icke! Gack och gör såsom du har sagt! Dock baka mig först en liten kaka däraf och bär ut den åt mig och baka sedan åt dig och din son! Ty så säger Herren, Israels Gud: Mjölet i skäppan skall icke taga slut, och oljekrukans skall icke varda tom intill den dag då Herren låter regna på jorden. 1 Kon 17: 13 f.

Välän! Elia är en stor Guds man. Han är den blivande eldsprofeten, som skall efter vunnit seger fara till härlighetens kungaborg efter brinnande Kerubim.

Gud måste ära en sådan man. »Strömmar av Ande» över honom!
»Strömmar av musik», ett »hallelujamöte» i Sarefat! Ack, mina älskade,
är detta männe trons väg?

Här fanns ingen utväg. I stället för klara utsikter ett moln. Alla förråd voro tömda. Men Guds löfte var den växel profeten litade på. Han hade ett resekreditiv: »Så säger Herren.» Och den Gud, som hade försörjt honom vid bäcken Kerit, uppenbarade ånyo sin härlighet i mjölskäppan. Han ville stärka Elias tro genom uppenbarande av samma under gång på gång.

Väl kunde Elias Gud sända brinnande hästar med tusen kilo mjöl på en gång; men det vore ej den bästa vägen för en Guds man. Vad bleve ändamålet med skolan i Sarefat, om dessa dyrbara tillfällen att öva tro uppslukades av ett enda stort under och vi finge gå till ginsterbusken, sedan elden slocknat. Det är bättre för Guds barn att se dagens under i mjölskäppan än att skåda stora andesyner. Jag hörde om en puritansk predikant, som läste välsignelsen över sill och potatis med följande ord: »Jag tackar dig, Fader, himmelens och jordens Herre, att du har genomsökt hav och land för att skaffa föda åt dina barn.» Fattigdomen hade gjort löftesgivaren stor för den mannens hjärta, och han levde mera verkligt av Guds ord än av den tarvliga kosten.

Det tillhör vår fostran att ej se nästa steg. Israel visste ej vägen för den kommande dagens marsch. Men Gud visste det, och det var nog. Abraham lydde kallelsen att gå ut ur sitt fädernesland. »Vart ämnar du gå, Abraham?» — »Dit han visar mig.» — »Var finns det landet?» — »Sannerligen, jag vet det icke, men han, som kallade mig, sade: *Jag skall visa dig*». Denna försäkran var den löftesbåge, som färgade skyn. Abraham är en av de få, som, ledda av en osynlig hand, vandra framåt utan väg, tro utan förutsättningar, lyda utan beräkning.

Han tog ett språng i mörkret och föll i den Eviges armar.

Tag även du ett ögonblick i sänder. Du orkar ej bära mer än dagens bekymmer. »Var dag har nog av sin egen plåga.» Om du lyder Mästarens bud: »Sörjen icke för morgondagen», skall du vinna målet därigenom att dina *ögonblick* helgas av honom.

Varen därför icke bekymrade för morgondagen; ty morgondagen skall hafva sina egna bekymmer. Hvar dag har nog af sin egen plåga. Matt 6:34

Den som fyller sin plats i Haran kan utan fruktan bestiga offerhöjden, då Herren kallar honom därtill.

Och Terahs dagar blefvo två hundra fem år, och Terah (Abrahams fader) dog i Haran. 1 Mos 11:32

Och han svarade: Si, här är jag. Och han sade: Tag Isak, din ende son, hvilken du hafver kär och gäck bort till Morialandet oh offra honom där till ett brännoffer på ett af bergen, hvilket jag vill säga dig! 1 Mos 22:2

Vårt liv består aldrig av enstaka händelser utan är ett sammanhängande helt, där länk sluter sig till länk. Vi stå under växandets lag. Men varje stadium har sin löftesstjärna.

Så klaga aldrig: »Huru skall det bli?» och sucka ej: »Vad kommer härnäst?» »*Så säger Herren*», ringer det till varje dags prövning. Och kraften av Herrens ord skall uppenbaras icke såsom en »andeuppfyllelse», utan såsom en uppfyllelse av *dagens behov*.

Bibelns Gud. 111

"Jag vill tänka på dina under ifrån fordom."

Jag vill prisa Herrens gärningar, ja, *jag vill tänka på dina under ifrån fordom tid.* Ps 77:12

Det finns en Gud, som känner för din smärta
Och som kan lossa dig ur syndens garn.
Det finns en Gud, som har ett modershjärta
För dig, du kära, lidande Guds barn.
Han är en Gud, som hjälper uti nöden,

Och Herren, som kan frälsa ifrån döden.

Hans ögon tränga genom mörka natten
Och finna överallt en banad stig.
Han för sitt folk igenom eld och vatten,
Dit han för dem vill uppenbara sig.
Ty redan innan han en prövning sänder,
Han har dess utgång uti sina händer.

Han är allsmäktig Gud, som ej besväras
Av oro för hur det skall bli till slut.
Igenom sina verk skall Herren äras
Av alla dem, som tåligt härda ut.
Det obegripligt är, hur han regerar,
Hur han sin nåd med varje nöd förenar.

O broder, säg, vi sitter du och klagar,
Som bibelns Gud ej mera funnes till?
Säg, vet du ej, att Herren alltid agar
Den, som han älskar och utkora vill.
Se, agan nyttig är, om än det svider.
Och jordens nöder sluta väl omsider.

Ljungeldsmoln. 112

"Han jagar sina ljungeldsmoln." Job. 37:11.

Och han lastar skyn med fuktighet och jagar sina ljungeldsmoln. Job 37:11

När Absalom ej kunde förmå Joab att komma till sig, befallde han sina tjänare att tända eld på hans kornåker. Denna listiga åtgärd hade åsyftad verkan. Upprörd genom förlusten av det vackra kornet, skyndade Joab till Absalom och sade: »Varför hava dina tjänare tänt eld på mitt åkerstycke?» 2 Sam. 14:31.

Och Joab stod upp och gick till Absalom i huset och sade till honom: Hvi hafva dina tjänare tändt eld på mitt åkerstycke. 2 Sam 14:31

Sedan Absalom hade förklarat sig, frambar generalen hans ärende till konungen. Förlusten förde Joab in i hovsalarna. Människan, som är skapad för evigheten, samlar skatter på jorden och förspiller det himmelska arvet, likt den där mannen, som ej såg den över honom var dag svävande guldkronan, därför att hans tid var upptagen med att samla sopor! Vore det ej en lycka, om somliga människor misslyckades och finge återvända från den oroliga jakten efter åsnorna till den plats, där oljan flödar och själen intager sin ställning såsom furste och världens arvinge? 1 Sam. 10.

Saul smörjes till konung och föreställes för folket. 1 Sam 10

Om den som föregav, att han skulle betrakta sin egendom, hade förlorat sin förmögenhet, torde han sedan ha varit tacksam för en festmåltid. Det skulle vara en stor vinning för många, att deras kornåker brändes.

I. Men kornåkerns brännade innebär förlust. 113

Förlusten är kännbar. Nöden är verklig. Och förlusten bliver ju större, desto mera du har att förlora. Guds tjänare Job var mäktigare än någon annan bland Österlandets barn. Han ägde sju tusen får, tre tusen kameler, fem hundra par oxar, fem hundra åsninnor och ganska mycket tjänstefolk. (Job 1:3.)

Och han ägde sju tusen får och tre tusen kameler och fem hundra par oxar och fem hundra åsninnor och ganska mycket tjänstefolk; och denne mannen var mäktigare än någon annan bland österlandets söner. Job 1:3

Hans rot låg öppen för vatten, och klippan utgöt oljeströmmar invid honom. Job 29.

Min rot ligger öppen för vatten, och om natten faller dagg på mina löf. Job 29:19
Då jag badade mina steg i mjölk, och klippan utgöt oljeströmmar invid mig. Job 29:6

Vänskapens änglar höllo vakt kring hans tjäll (29:5);

Då ännu den Allsmäktige var med mig och mina barn voro rundt omkring mig. Job 29:5

furstar och höga herrar blottade sina huvuden inför honom (29:9, 10).

Furstar höllo orden inne och lade handen på sin mun, herrars röst blef stum, och deras tunga lådde fast vid deras gom. Job 29:9 f

Han var en ansedd lärare (29:21, 23),

Man hörde mig och bidade och teg stilla vid mitt råd...Och de bidade efter mig såsom efter regn och öppnade sin mun såsom efter särlaregn. Job 29 21, 23

en lycklig familjefader.

Men liksom skyarna stiga upp vid horisonten och på några minuter hölja den nyss klara himmelen i svarta moln, och ljungeldarna korsar varandra vid åskans brak och dån, så kommer det mörka dagar i livet, då själen sviktar under bördan av förluster, grusade förhoppningar, skilsmässor, sjukdomar, lidande och död, missförstånd och smärta, ensamhet, övergivenhet, olycklig kärlek, o. s. v. »*Satt jag icke i lugn och ro, och hur har all denna oro kommit över mig!*»

På en enda dag förlorade Job hela *sin förmögenhet*. I känslan av att den som gav och den som tog var en och densamme, sjönk han ned på sina knän och tillbad: »Naken kom jag ifrån min moders liv, naken skall jag vända dit igen. Herren gav och Herren tog. *Välsignat vare Herrens namn!*»

Och han sade: Naken kom jag ifrån min moders lif, och naken skall jag vända dit tillbaka. Herren gaf och Herren tog. Välsignadt vare Herrens namn! Job 1:21

Och var och en, som kan utropa vid förlusten av allt: »Välsignat vare Herrens namn!» står vid övergången till en värld utan misräkningar. Men fostran till djup andlighet är så allvarlig, att köttet ryser: »Herren skone dig!»

Hans planer grusades. 114

Väntan skapar själens drömmar och ideal. Förhoppningar grundlägga missräkningar. Stora planer föranleda stora nederlag. Äntligen ha vi lärt inse alltings fåfänglighet.

Fåfänglighetens fåfänglighet! Så sade Predikaren. Fåfänglighetens fåfänglighet! Allt är fåfänglighet. Pred 1:2

Men det är ett långsamt lidande att dö från världen, så länge vi hysa något hopp till världen. Den som har grundat stora planer för en ljus och lång framtid klagar såsom en skeppsbruten, då han föres nära döden med sin gråtande ungdomsbrud vid sidan, eller en olyckshändelse gör honom till krympling o. s. v. »*Mina planer, mitt hjärtas egendom äro sönderslitna.*» Tro mig, det går ej utan smärta!

Men elden fräter allt djupare in. Kärleken angripes. Att älska och vara älskad är en av livets högsta förmåner. Varken rikedom eller anseende kan förläna det mest ringa liv på jorden en så klar och hög sol som varma, tillgivna hjärtan. Huru lätta äro jordens mödor, då varje uppdrag bestrålas av ett leende! Åren ila så fort, då vänskapens sköna Rakel fröjdar oss. Men kanske vi äro stolta över att vinna hjärtan.

Denna *kärlekens stolthet* föranleder ofta en stor förödmjukelse.

Den ädlaste karaktär kan nagelfaras av en Doeg. Ps. 52.

Då Edomeen Doeg kom och berättade för Saul och sade till honom: David har gått in i Ahimeleks hus. Ps 52:2

Och Doeg, Edomeern, som stod ibalnd Sauls tjänare, svarade oh sade: Jag såg när Isais son kom till Nob, till Ahimelek, Ahitubs son. Och denne frågade Herren om honom och gaf honom reskost och Goliats, Felisteerns, svärd. 1 Sam 22:9 f.

Tillgivna vänner skada mest vårt personliga anseende, när de svika oss. Men att övergivas av en förtrogen, beljugas av en vän och att hånas av sina anhöriga är en gruvlig smärta, då själen aldrig förut smakat den bittra kalken. Job torde lida mer genom sina vänner än av satan själv.

Men även *inflytandets stolthet* lades i aska. Han, som hade varit en vördad rabbin, hånas nu till och med av dem, vilkas fäder han ej har aktat värdiga att sätta ibland hundarna för sin fårahjord. Läs Job 29 och 30 kap.

Fortsättning av Jobs tal Job 29 och Job 30

Men nu bele mig de som till åren äro yngre än jag, och hvilkas fäder jag icke har aktat värdige att *sätta ibland hundarne för min fårahjord*. Job 30:1

II. Men kornåkerns brännande är Guds medel att föra sina barn till ett rikare trosliv. 115

Den enda förlust en människa kan göra är — i allmänhet — förlusten av det hon älskar. När det går oss emot och våra beräkningar korsas, uppenbaras vad som egentligen är vårt liv. Om våra hjärtan äro fängslade av världen, skall förlusten av det jordiska förmörka vårt liv och göra oss tungsinta. Min älskade! Denna sorg över en timlig förlust och det mörka molnet, som breder sig över din panna, när du ej lyckas, vittnar om att lyckans dag är din sol och ej åskådandet av den osynliga världen.

Medgångens dag bedårar och förvillar oss. Den giver oss en klar uppfattning av de närvarande tingen men bortskymmer den över oss varande höga världens under. Vi äro medvetna om att jordens skatter äro förgängliga och att evigheten är vårt mål, men huru få de äro, som under lyckans dagar bekänna sig vara gäster och främlingar på jorden (Hebr. 11)!

Genom tron vistades han såsom främling i löftets land, såsom ett främmande land, och bodde i tält med Isak och Jakob, medarfvingarne till samma löfte. Hebr 11:9

»Likasom solljuset tydligen uppenbarar för oss insekten och bladet men håller oss i blindhet angående de otaliga himlakropparna, så visa oss medgångens och lyckans dagsljus tydligt jordens småting men dölja för våra blickar den andliga och eviga världens härligheter.»

Men då lidandets och dödens natt uppenbarar den osynliga världens härlighet, så akta vi denna tidens lidande för *intet*. 2 Kor. 4:18;

Rom. 8:18.

Åt oss, som icke se efter de ting, som synas, utan efter dem som icke synas; ty de ting, som synas, äro timliga, men de som icke synas äro eviga. 2 Kor 4:18

Ty jag håller före, att *denna tidens lidanden äro att akta för intet mot den härlighet, som på oss kommer att uppenbaras*. Rom 8:18

Förlusten av rikedom och ära på jorden har då ingen annan betydelse för oss än den, att vi därigenom föras till kännedom av vårt arv i Kristus. Därför kunna vi lätt förstå Pauli hopp att skörda en fullvikt av härlighet genom sina lidanden på jorden. 2 Kor. 4:17.

Ty vår bedröfvelse, som är kort och lätt, bereder åt oss på öfversvinneligt sätt i öfversvinneligt mått en evig *fullvikt af härlighet*. 2 Kor 4:17

Ej endast glädjen att vara förlossad från jordens kval, utan framför allt det stora i den härlighet, som lidandets natt föranledde oss att genom tron vinna, uppslukar då sorgen över lidna förluster och förvandlar gråten i salig, oavbruten tillbedjan.

I stället för kornåkern ett liv i Guds närhet! Då Joab sörjde över kornet, var han på väg till konungen.

Och Absalom sade till Joab: Si, jag sände efter dig och lät säga dig: Kom till mig, att jag må sända dig till konungen för att säga: Hvi kom jag ifrån Gesur? Det vore mig bättre, att jag ännu vore där. Och nu vill jag se konungens ansikte. Och är någon skuld hos mig, så må han döda mig. Och Joab gick till konungen och berättade honom detta... 2 Sam 14:32 och början på 33.

Den som har gått förlustig alltsammans för att vinna Kristus har nog i honom. Då hans person för oss får ett högt värde, göras vi därigenom oberoende av människor, ty hans kärlek har friköpt oss ifrån jorden och människorna. Om vi endast äga honom, sakna vi ingen. Ty umgänget med Guds Son är mer än alla furstars och konungars gunst. En Josef i fångelset med Guds nåd (1 Mos. 39:21),

Men Herren var med Josef och tillvann honom ynnest och lät honom finna nåd för hans ögon, som var föreståndare för fångelset. 1 Mos 39:21

en Daniel i lejongropen med änglars bevågenhet (Dan. 6:22),

Min Gud har sändt sin ängel, och denne har tillslutit lejonens mun, att de icke hafva skadat mig; ty inför honom är jag ren befunnen, och äfven emot dig, o konung, har jag ej gjort något illa".
Dan 6:22

en Johannes på ön Patmos med en öppen dörr till hovsalarna (Uppb. 4:1)

Härefter såg jag, och se, en dörr var upplåten i himmelen, och se, den första rösten, hvilken jag hörde såsom en basun tala med mig, sade: Stig hit upp, och jag skall visa dig hvad som skall ske härefter. Upp 4:1

har nog i vännen, som är alltid nära. Och han är lika mäktig att triumfera genom oss i den mörka dalen som på de gröna ängarna. Ps. 23.

Gröna ängar, 2 dödsskuggans dal, 4 Ps 23

Samma hulda hjärta, som helgade glädjens stunder, vill hugsvala våra hjärtan i nöden och lyfta oss genom evighetens hopp till det ovanskliga. Men vårt arv i honom är så härligt, att det må betraktas såsom en välgärning, att mörkret beslöjar dess fullhet för våra dödliga ögon. Den troendes arv är Gud; och han har själv sagt: »Ingen människa kan se mig och leva.» 2 Mos. 33:20.

Men, sade han, mitt ansikte kan du icke se, ty *ingen människa kan se mig och lefva.* 2 Mos 33:20

Och likväl kunna vi genom tron skåda hans härlighet och fyllas av aningar, som lyfta oss högre och högre över jordens småting. Vad är sådesåkern emot konungens ansikte! Världen är ihålig och tom. Men åskådningen av honom tillfredsställer. »Jag skall bli mättad!» utropade Charles Wesley på dödsbädden. »Mättad! Mättad!»

I gemenskapen med Guds Son lära vi rätt uppskatta och värdera tingen, i det vi jämföra det närvarande med det tillkommande.

Allt är *av* honom och *till* honom.

Ty af honom och genom honom och till honom äro alla ting. Honom vare ära i evighet! Amen.
Rom 11:36

Såväl eld och storm som de milda krafter, vilka befordra dalens grönska, äro hans tjänare. När de uppvakta oss med sin tjänst, tacka vi Gud för dem. Skulle vårt liv däremot vara en öken utan källor, så vänta vi en större uppenbarelse av honom själv i dagens manna eller ett bord genom änglars försorg. Endast öknen har sitt manna, endast fattigdomen undret i mjölskäppan.

Det gives erfarenheter, som blott kunna vinnas genom fattigdom, lidande och nöd.

Det är intet brytande för människonaturen att färdas glad och förnöjd i rike mannens ekipage, ty varje människa är vid gott lynne, bara hon får som hon vill. Men då jag såg en man sitta lugn i askan av grusade förhoppningar, och då jag hörde honom sjunga vid ruinerna av mångårig strävan: »Herren gav och Herren tog; välsignat vare Herrens namn»,

Och sade: Naken kom jag ifrån min moders lif, och naken skall jag vända dit tillbaka. Herren gaf och Herren tog. Välsignadt vare Herrens namn! Job 1:21

då fann jag orsak att draga skorna av mina fötter och säga: »Huru heligt är icke detta rum!»

och han sade: Kom icke nära härintill! Drag dina skor af dina fötter! Ty rummet där du står, är en helig mark. 2 Mos 3:5

Där bodde Gud genom verkan av en övernaturlig kraft. Det är en allmän dygd att prisa vagnar och hästar (Ps. 20:8),

Några *prisa vagnar och andra prisa hästar*, men vi prisa Herrens, vår Guds, namn. Ps 20:8

och ingen förundrar sig däröver; men det är högst ovanligt inom en förvärldsligad kyrka att springa som en hjort, då man lider av benröta, eller att jubla i Herren, »då fåren tryta i fållan och inga oxar finnas i stallen.» Hab. 3.

Jag hörde det, och mitt inre bäfvade; vid det talet skälfdde mina läppar, *röta inträngde i mina ben*, och jag bäfvade där jag stod; att jag måste stilla afvakta nödens dag, då härjare draga upp emot mitt folk då fikonträdet ej skall blomma mer, och vinstockarne ej skola gifva någon afkastning,

då olivens frukt skall svika, och fälten skola gifva ingen föda, *fåren tryta i fållan och inga oxar finnas i stallen*. Men jag vill *jubla i Herren*, vill fröjda mig i min frälsnings Gud. Herren, Herren, är min starkhet. Han gör mina fötter såsom hjortars, och han låter mig träda på mina höjder. Hab 3:16–19

Då skall den lame *hoppa såsom en hjort*,
och den stummes tunga skall jubla.
Ty vatten skola bryta fram i öknen
och strömmar på hedmarken. Jes 35:6

Likväl tror jag, att deras släkte ej försvunnit, vilka triumfera: »Herre, när jag har dig, frågar jag efter himmel och jord intet.» Ps. 73.

Hvem har jag i himmelen förutom dig? Och *när jag har dig, så har jag icke behag till något på jorden*. Ps 73:25

Under åskmolnet. 118

”Då han gjorde väg för åskans blix, då såg, då uppenbarade han henne, då framlade och prövade han henne.” Job 28: 26, 27.

När han gjorde lag åt regnet och väg för åskans blix, då såg, då uppenbarade han henne, då framlade och prövade han henne. Job 28:26 f

Bibelanknytning; om prövning av visheten. Anger tonen

Och kom deras vagnshjul att gå tillbaka och försvårade deras framryckande, och Egyptierna sade: *Låtom oss fly undan Israel, ty Herren strider för dem emot Egyptierna!* 2 Mos 14:25

Den allvarligaste prövning, en människa har att genomgå, är att ställas inför Gud, då han uppenbarar, framlägger och prövar henne.

Han såg. O, dessa ögon, vilkas blickar skära genom märg och ben!

Faraos här triumferade, så länge Herren dolde sig. Men då han såg på dem utur eld- och molnstoden, sade egyptierna: »Låtom oss fly undan Israel, ty Herren strider för dem emot egyptierna.» 2 Mos. 14.

Bibelanknytning; om Guds skrämmande och betvingande helighet, välbelagd i GT. Syfte; förmedla då för att visa nu.

Då Herren såg på Petrus, gick han ut och grät bitterligen.

Och Herren vände sig om och *såg på Petrus*. Ch då kom Petrus ihåg Herrens ord, huru han hade sagt till honom: Förrän hanen har galit, skall du tre gånger förneka mig. Och *Petrus gick ut och grät bitterligen*. Luk 22:61 f

Han krossar fienden med sina ögon, han väcker lärjungen med sin blick.

En blixtnedslåg från hans ögon gör det tyst i våra hjärtan. »Med örat har jag hört talas om dig. men nu har mitt öga sett dig. Därför tager jag allt tillbaka och *ångrar mig* i stoft och aska.» Job 42.

Med örat har jag hört talas om dig; men nu har mitt öga sett dig. Därför tager jag allt tillbaka och ångrar mig i stoft och aska. Job 42:5 f

Bibelanknytning; do

Den som har mycket att säga om sig själv har ännu aldrig sett Gud. Sedan en beryktad fiolist hade hört John Bull, gick han hem och brände upp sin fiol.

I sorgens skola lära vi framför allt *sanningen*; sanningen om oss själva, sanningen i Gud. Förtroende är gott, om vi annars motsvara det, men hålla vi provet? Förtroende är vad vi anses för att vara, karaktär är vad vi *äro*? Tiden är så allvarlig, att var och en reduceras till sitt verkliga värde. Slagget förbrännes i prövningens eld, men den rena kristendomen har en ren klang. Har någon lagt sin mun i stoft, är han *fåordig*; men vad han säger är sant och hans person uppbär något som är *verkligt*.

Från öknen kommer den ropandes röst.

Och han sade: »Jag är en ropandes röst i öknen: gören Herrens väg rät!» såsom profeten Esaias har sagt. Joh 1:23

Då är det ej mera: »Jag, jag» utan: »Han, Han». Endast förkrossade själar kunna vara trumpeter utan självljud.

Bibelanknytning; associationer via bibliska vändningar. Egen utläggning.

Elden ur åskmolnet

Och Herrens eld föll ned och förtärde brännofret och veden och stenarne och jorden och uppslickade vattnet, som var i grafven. 1 Kon 18:38

är en bild av genomgående hjärteransakning och allvarlig tuktan.

Dagarna före Herrens ankomst äro framför andra en tuktans tid.

Men det som håller ut intill änden, han skall varda frälst. Matt 24:13

Bibelanknytning; då bild för nu.

Den återkommande Herren och brudgummen står vid den ljumma församlingens dörr och klappar. Och han möter oss på ett område, där vi *känna* hans tuktan. Ofta gäller det nu att frigöra den kristne från världen

och friköpa honom ifrån människor. Församlingen rör sig ännu »under solen» (se Predikareboken!)

Och jag betraktade alla mina verk, som mina händer hade gjort, och det arbete, jag hade nedlagt däruppå, och si, det var alltsammans fåfänglighet och jagande efter vind, och ingen vinst var *under solen*. Pred 2:11

och måste genomgå den mörka tåredal, som heter »*alltings fåfänglighet*», innan Jesus, själens brudgum, vinner hela hjärtat.

Fåfänglighet, fåfänglighet! Så sade Predikaren. Fåfängligheters fåfänglighet! Allt är fåfängligt. Pred 1:2

Bibelanknytning; då fåfänglighet, nu fåfänglighet tills Jesus kommer tillbaka.

I sin glödande kärlek tager han alla till buds stående medel för att krossa, rena och frigöra våra hjärtan. I de prövningar, som drabba oss, skönja vi den genomborrade handen,

Därefter sade han till Tomas: Räck hit ditt finger och se mina händer, och räck hit din hand och stick henne i min sida, och blif icke otrogen, utan trogen. Joh 20:27

som vill öppna våra hjärtan genom kärlekens vidrörande. Tydligen se vi genom Herrens allvarliga fostran, huru ömt han älskar oss. Och själv betygar han: »Alla dem jag älskar, dem tillrättavisar och agar jag; gör därför din flit och bättra dig.» Uppb. 3:19.

Alla dem jag älskar, dem tillrättavisar och agar jag; gör därför din flit och bättra dig. Upp 3:19

Bibelanknytning; då genomborrad hand, nu genomborrad hand, då aga, nu aga.

Ser du efter din brudgum? Lever du blott för att vinna honom? Ja, jag vet, att så är din själs åtrå. Du beder härom i denna stund. Vad mer, om han vill svara dig, gömd i åskmolnet! Eld och storm gå ofta före Andens milda susning.

Och efter jordskalfvet kom en eld. Men icke var Herren i elden. Och efter elden hördes ljudet af en sakta susning. 1 Kon 19:12

Bibelanknytning; då och nu sammanfaller

De offer, som den barmhärtige och trogne översteprästen emottager, måste noga undersökas. Med sin vana hand blottar han oss genom ordets tveeggade svärd ända till leder och märg, rannsakande och dömande vårt hjärtas uppsåt och tankar.

Ty Guds ord är lefvande och kraftigt och skarpare än någo tveeggat svärd och går igenom, till dess det åtskiljer själ och ande, *leder och märg och är en domare öfver hjärtats uppsåt och tankar.* Hebr 4:12

Bibelanknytning; de gammaltestamentliga offret har sin fortsättning i de kristnas offer. Egen association knuten till Hebr 4:12

I Låtom oss se, huru Herren, då han vill uppenbara sin härlighet, rannsakar våra hjärtan och framlägger vårt inre. 120

Genom förluster uppenbarar han vårt världssinne, genom förbiseende vår egenkärlek, genom onda rykten vår äresjuka, genom förödmjukelse vårt högmod, genom motgångar vårt egensinne, genom andras krav vår själviskhet, genom tuktan vår stolthet, genom lidande vår otålighet, genom prövningar vår otro o. s. v. Isebels hot avslöjade Elias svaghet, att han var en människa av samma natur som vi.

Och han sade: Jag har nitälskat för Heren, härskarornas Gud, ty Israels barn hafva öfvergifvit ditt förbund och nedbrutit dina altaren och dräpt dina profeter med svärd; och jag är allena igenblifven och mitt lif hafva de sökt att taga. 1 Kon 19:10

Bibelanknytning; Elias svaghet vår, men i fri skarpsynt utläggning.

Trångmålen vid Röda havet röjde Israels obrutna sinne, och jättarna i landet deras otro.

Om trångmålen vid Röda havet 2 Mos 13 och 14

Och de utspridde ondt rykte ibland Israels barn om det land, i hvilket de hade kunskapat, och sade: Det land, hvilket vi hafva genom vandrat för att där kunska, är ett land, som äter upp sina egna inbyggare, och alla folk, vi där sågo, voro resliga människor. Där sågo vi och jättaren, Enaks barn af jättestam, och vi voro i våra egna ögon såsom gräshoppor, och så voro vi ock i deras ögon. 4 Mos 13:33 f.

I lugna tider, då vi tjäna våra intressen med framgång, äro vi icke nog angelägna om hjärtats renhet. Medgången gör oss tröga i anden, och lyckans dag fördunklar vårt livs höga ideal. Behovet att känna Herren är ofta mindre än vinstbegäret, och mången kristen bleve snart av denna världen, om han icke förlorade världen. Vad händer? Fastän vi tro oss vara helgade, uppenbaras fördolda djup av ondska i våra hjärtan. I stället för att gå framåt, som vi sjunga, blir det att underkasta sig domen över det spillogivna (Jos. 7)

Och Israels barn förgrepo sig på det som var gifvet till spillo: ty Akan, son till Karmi, son till Sabdi, son till Serah, af Judas stam, tog något af det som var gifvet till spillo. Och Herrens vrede upptändes emot Israels barn. Jos 7:1

eller att gräva ned våra avgudar, innan vi gå till Betel. 1 Mos, 35.

Och Jakob sade till sitt husfolk och till alla dem som voro med honom: Skaffen undan de främmande gudar, som äro ibland eder, och renen eder och byten om edra kläder. 1 Mos 35:2

Bibelanknytningen; då=nu i en metafor som begrips men är långsökt

Det kan vara ouppgjorda saker till och med från otroslivet, vilka Guds Ande manat oss att uppgöra, men som vi blygts att bekänna, eller någon djupt inrotad vana, som bringar oss under domen av Herrens tuktan. Vi, som trodde oss vara befriade från *allt*, upptäcka nya former av själviskhet och ärelystnad, då ljungeldarna lysa utur molnet. Vi hava hunnit ganska långt i andlig erfarenhet, men ännu är icke Människosonen förhärligad. Varför? Vi äro ej sanna, efter Guds ideal; vi leva oss själva. Eller hur kan det vara? Ligger din förtjusning i att själv försvinna, på det att Jesus må bliva de troendes enda föremål. Är din segersång denna: »Han måste tillväxa, men jag måste avtaga» (Joh. 3)?

Han måste tillväxa, men jag måste avtaga. Joh 3:30

Eller söker du än och njuter av ett erkännande från människor?

»Men», säger du, »det finnes dock en genomgående, härlig frälsning.» Ja, Gud vare lov, en så genomgående och härlig frälsning, att du kan bli frälst till och med från stoltheten att vara härligt frälst. Sök denna frälsning vid korset!

Bibelanknytningen; fri och inträngande beskrivning av helgelse. Bibelanknytningen har formuleringen för sig men anknyter enbart ytligt till innehållet.

II. Förtvivla ej, om havets botten kommer i dagen (Ps. 18) 121

Vattnets bäddar *kommo i dagen*, och jordens grundvalar blottades, för din näpst, Herre, för din vredes stormvind. Ps 18:16

och synden blir övermåttan syndig. Han svarar, gömd i åskmolnet, då han *genom uttömmade bereder oss för sin fullhet*.

Och Herren dundrade i himmelen, den Högste lät höra sin röst; hagel föll, och eldsglöd for ned. Ps 18:14

Varest synden överflödade, där överflödade nåden ännu mer. Rom. 5:20.

Men lagen kom också in, på det att öfverträdelsen skulle öfverflöda; *men hvarest synden öfverflödade, där öfverflödade nåden ännu mer*. Rom 5:20

Bibelanknytningen då=nu i metaforiskt tal, naturfenomen =andligt uttömmande.

När du ropar: »Ve mig! jag är förlorad, emedan jag är en man med orena läppar», är du redan föremål för den helige Andes vidrörande. Jes. 6.

Och jag sade: *Ve mig! Jag är förlorad, emedan jag är en man med orena läppar*, och jag bor ibland ett folk med orena läppar; ty mina ögon hafva sett Konungen, Herren Zebaot. Jes 6:5

Bibelanknytningen; då=nu på jämförbart sätt

När du, gripen av en genomgående botsmärta, sjunker ned vid hans fötter, är din andes segerdag inne. Job 42.

Därföre tager jag allt tillbaka och ångrar mig i stoft och aska. Job 42:6

Bibelanknytningen; då = nu på jämförbart sätt

De ödmjuka giver han nåd. 1 Petr. 5:5.

Sammalunda I yngre, varen de äldre undergifne, och alla hvarandra; hållen eder hårdt vid ödmjukheten; ty "Gud står emot de högfärdiga, men *de ödmjuka gifver han nåd*". 1 Petr 5:5

Bibelanknytning; då =nu

Svaret på lärjungens rop: »Jag är en syndig människa!» blir ofta nog: »Frukta icke! Härefter skall du fånga människor».

Då Simon Petrus såg det, föll han till Jesu knän, sägande: Gå från mig Herre; ty jag är en syndig människa. Ty häpnad hade kommit öfver honom och öfver alla som voro med honom för det fiskafänges skull, som de hade fått; sammalunda ock öfver Jakob och Johannes Sebedei söner som voro Simons stallbröder. Och Jesus sade till Simon: *Frukta icke. Härefter skall du fånga människor*. Luk 5:8 ff

Bibelanknytningen; då=nu

Men det är förödmjukande att krossas i den punkt, där man lever. Kärlekens milda vidrörande medför smärta, då höftsenan beröres så, att kämpen haltar på sin höft.

Och då denne såg, att han icke kunde öfvervinna honom, slog han honom på höftpannan; och Jakobs höftpanna vrickades under det han brottades med honom. 1 Mos 32:25
Bibelanknytningen; Jakob vid Jabboks vad=nu

Sjelva bitterheten i Jobs lidande låg däri, att hans fromma »jag» led hugg på hugg och slag på slag. »Till dess jag dör», ropade han, »låter jag ej min oskuld tagas ifrån mig.» Job. 27:5.

Till dess jag dör, låter jag ej min oskuld tagas ifrån mig. Job 27:5

Det är en lätt sak för Gud att göra »masken» till en »tröskvagn»; men det är, om vi känna människonaturen rätt, ingen lätt sak att göra den sluge och listige Jakob till en mask. Jes. 41.

Bibelanknytningen; då får illustrera nutid

Frukta icke, du Jakobs *mask*, I män af Israel! Jag hjälper dig, säger Herren, och den Helige i Israel är din förlossare. Si jag vill göra dig till en *tröskvagn*, nyhväst och skodd med eggjärn. Du skall tröska och förkrossa berg och göra höjderna lika agnar. Jes 41:14 f

Därför måste Herren gå förunderligt till väga med detta folk. Han upprycker våra träd, när de frodas bäst (Job 29:19);

Min rot ligger öppen för vatten, och om natten faller dagg på mina löf. Job 29:19

han för ämbaret till brunnen och krossar det. Job 29:6; 30:9.

Då jag badade mina steg i mjölk, och klippan utgöt oljeströmmar invid mig. Job 29:6

Nu har jag blifvit en visa för sådane och ett talämne för dem. Job 30:9

Han tager Mose avsides, då han menar sig vara kallad till ett stort verk.

Apg. 7.

Och dagen därefter visade han sig för dem under en tvist och uppmanade dem till fred sägande: I män I ären beröder hvarföre förorätten i hvarandra? Men den som förorättade sin nästa stötte honom bort, sägande: Hvem har satt dig till höfding och domare över oss? Icke vill du väl slå ihjäl mig, såsom du i går slog ihjäl Egyptiern? Men vid detta tal flydde Moses och bodde såsom främling i landen Madian, där han födde två söner. Apg 7:26–29.

Den blivande fursten säljer han till slav.

Och när de Midjanitiska köpmännen drogo förbi, hämtade de Josef upp ur brunnen och sålde honom åt Ismeeliterna för tjugu silfversiklar. Och desse förde Josef till Egypten. 1 Mos 37:28

Bibelanknytningen; då exemplifierande

Då själen väntar en uppfyllelse, tömmer han henne. Men jag stiger högre genom upptäckten av det jag saknar, än genom upptäckten av det jag äger.

Vilken nåd uppenbaras ej däri, att han så bereder våra hjärtan att uppfånga varje droppe av hans nåd. Genom den hetta, som föregår regnet, göres jorden mottagligare för regnskuren.

All människonaturens godhet förvissnar, då Herrens Ande blåser därpå, likasom den brännheta vinden i Österlandet brunsvedde slätten.

Den hemsjuka anden suckar utan ord, och själen klagar: »Jag ville bedja men min ande försmäktade.» Ps. 77:4,

Jag vill tänka på Gud och klaga; jag vill utgjuta mitt bekymmer, ty *min ande försmäktar*. Sela. Ps 77:4

men då Herren vill framkalla övernaturligt liv, blåser han först på det mänskliga, så att det förvissnar. Han strör omkring de torra benen, innan han fogar dem tillsammans. Han låter dem torka i solens hetta, innan Hesekiel (= Guds kraft) profeterar över dem: »I torra ben, hören Herrens ord!»

Och jag profeterade, såom mig hade blifvit befalldt, och ett buller hördes under det jag profeterade, och si, det vardt en rörelse, och benen närmade sig, hvarje ben till sitt ben. Hes 37:7

Bibelanknytningen; utifrån psaltarord om Anden som försmäktar och benen i Hesekiel som får liv, egen utläggning om utblottning som förutsättning för nåden.

Åter andra ställas å sido, för att de må känna, hur lätt de kunna undvaras. Så förkrossande allt detta är!

Men det ligger hopp däri. Innan åskmolnen urladda sig, kännes luften kvav och tryckande, och innan regnskuren faller, vissnar gräset, och blommorna börja sloka på faldnad stängel. Så är det även på Andens och hjärtats område. När det är ute med allt, både smått och stort, då är Herrens tid inne. 5 Mos. 32:36.

När Herren tager sig an sitt folks sak och förbarmar sig öfver sina tjänare, när han ser, att all kraft är ute och att *det är slut på allt, både smått och stort*. 5 Mos 32:36

Han tömmer oss på allt eget, och efter hand insamlas tomma kärl. Oljan har redan börjat flöda. Låtom oss bedja och aldrig fälla modet! Herrens barmhärtighet är stor. Alla tecken båda ett nådefullt regn. Tro det, så bliver du glad! Och din tro skall ej komma på skam.

Bibelanknytningen; förutsättningen för liv är 5 Moseboks utsaga om att Gud tar sig an sitt folks sak när all kraft är ute.

Brustna skyar. 124

"Vem tömmer himmelens läglar?" Job 38:37.

Hvem räknar skyarne med vishet och *hvem tömmer himmelens läglar.*

Kära Guds barn, som gråter, o, att jag kunde torka en enda tår från ditt öga! Men jag står själv med fuktade kinder på tidens strand.

I. Men ur djupet av min själ tackar jag Gud för Brustna skyar, då vattnens flöden överskölja mig ock stoftet gjutes samman såsom gjutgods. Vad skulle mitt hjärta bli utan sorg? Hur skulle jag bevara min andliga syn utan tårebad?

I denna jämmerdal är bättre att gråta än le.

När de vandra genom tåredalen, göra de den rik på källor, och höstregnet höjer den med välsignelser. Ps 84:7 jämmerdal bibeln 1541

Församlingen har en och annan hugsvalare, som ordinerar glädje emot all sorg, liksom läkarna giva patienterna kloroform — och söva dem — , då en svår operation skall genomföras. Man skulle vara en triumferande själ, som aldrig göt en tår vid graven (Joh. 11:35)

Och Jesus grät. Joh 11:35

eller upphävde nödrop under kvalen (Hebr. 5:7).

Och då han under sitt köttis dagar med starkt rop och tårar hade framburit böner och åkallan till den, som kunde frälsa honom från döden, och blifvit bönhörd för sin gudsfruktan. Hebr 5:7

Att döma av Kristi beteende ville han däremot locka nödens barn att gråta ut. Och vi uppmana eder, som liden, att låta nöden tränga djupt och Herrens tuktan bestraffa eder.

Det kännes gott för mitt hjärta att bada i tårar vid korset. Och kärleken är varmast, när den gråter. »När judarna sågo, att Maria hastigt stod upp och gick ut, följde de henne och sade: Hon går till graven för att gråta där.»

Då nu de Judar, som voro hos henne i huset och tröstade henne, sågo, att Maria hastigt stod upp och gick ut, följde de henne och sade: Hon går till grafven för att gråta där. Joh11:31

Maria, den stilla barnasjäl, tog Jesu hjärta med ens. *Maria grät, och Jesus grät*. Jag tycker mer om ett sådant möte vid graven än om en självtagen glädje, som gör människan hård och kall. En bedrövad kristen känner ingenting och vet ingenting, då nöden är förbi. Han liknar en man, som far genom okända landskap med förbundna ögon. Vad såg han? Vilka lärdomar inhämtades? Fråga honom!

O, käre! Gråt ut! I denna andelösa värld har jag aldrig funnit bättre skönhetsmedel för den solbrända Sulamit än varma tåreflöden.

Vänd om, vänd om, du jungfru ifrån Sulem! Vänd om, vänd om, att vi få se på dig! –Hvi viljen I se på en jungfru ifrån Sulem, såsom på en danserska från Mahanaim? HV 6:12

Ingenting gör hennes ansikte ljusare, än att de badas i tårar varje morgon. Skumma ögon klarna, om de fuktas av tårar. Davids harpa får en skär och klangfull melodi, om hans hjärta krossas. Har du, härligt frälsta själ, någonsin tänkt på, att den Heliges boning är en ödmjuk och förkrossad ande (Jes. 57:15)?

Ty så säger han, hvilkens namn är Stor och Hög, den Evige och Herlige: Jag bor i höjden och i helgedomen och när den som hafver en förkrossad och ödmjuk anda, på det jag skall vederkvicka de ödmjukes anda och vederkvicka de förkrossades hjärta. Jes 57:15

Feberträdet, som renar luften, doftar mest, då det skakas; en del blommor och kryddväxter giva ingen lukt, förrän de malas till pulver. Så finns mången troende, som skulle vara till större välsignelse, om han brötes av någon sorg; och mången triumferande själ skulle lämna djupare intryck, om hon fällt Jesu tårar eller känt Pauli sorg.

»Sjunger hon bra?» frågade en man, som skulle uppfostra en operasångerska. »Förträffligt», ljöd svaret, »men skulle jag föra henne till fullkomlighet, skulle jag först krossa hennes hjärta». »Den

som aldrig blivit bruten genom någon sorg kan ej slå an de finaste strängarna i det mänskliga livet.» Vad majsnön är för tidig vår och regnskuren för den torra jorden, det är kännbara förluster och genomgripande smärta för Guds barn. De bidraga att göra det kristliga livet mera fruktbärande. Allt, som krossar mitt hjärta, är en plöjning för ny sådd.

*Nöden förenar.*¹²⁶ Sammansmältningen av skilda hjärtan och stärkandet av kärleksbandet sker sällan i lyckans dagar, utan hellre vid en grav under brustna skyar, då våra hjärtan uppmjukas av nåden och vi gråta tillsammans. Han tömmer himmelens läglar, så att i stoftet gjutes samman såsom gjutgods och kokorna sluta sig tillsammans.

Så att stoftet gjutes samman såsom gjutgods och kokorna sluta sig till hvarandra? Job 38:38

En församling, som jagas till öknar och bergskrevor, befattar sig mindre med »renlärighet» och skilda uppfattningar. Brustna hjärtan ha en öppen modersfamn för alla.

II. Själen krossas s 126 för att hela, hon dör för att leva och giva liv. *Regnets flöde uppfriskar jorden och gör henne rik och fruktbärande.*

Varje liv födes med smärta. Det krossade hjärtat blir Guds boning.

Det må finnas höjder, som aldrig skymmas av moln, och djup, som aldrig uppröras; men var och en, som vill pånyttföda andra, måste dö; ett liv, som skall nära andra, måste malas, likasom vete krossas mellan stenarna. Då man går över nyss besådda åkerfält, finner man sädeskorn, som ej blivit nedmyllade, och de synas ju må bättre än de som ligga gömda i jorden och förmultna; men sedan brodden spirat upp, och sedan fullmogna ax vaja för vinden, sätta vi större värde på ett enda vetekorn, som har dött för att bära mycken frukt, än på tiotusen andra, som torkade i solskenet eller uppåtos av fåglarna.

Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Om hvetekornet icke faller i jorden och dör, så förblifver det allena; men om det dör, så bär det mycken frukt. Joh 12:24

Och när han sådde, föll somt vid vägen, och *fåglarna kommo och åto upp det*. Matt 13:4

Kristen, vill du bli *bevarad*? Man konserverar ingenting genom att hålla det stilla. Säden kan ej för alltid bevaras på magasinet utan måste förnyas genom döden. I livsutvecklingen ligger livsbevarelse. Men ett liv kan ej utvecklas utan förnyelse, och ingen förnyelse kan ske utan förbränning. Kristen, vill du *bära mycken frukt*? »Sannerligen, om vetekornet icke faller i jorden och dör, så bliver det allena, men om det dör, så bär det mycken frukt.

Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Om hvetekornet icke faller i jorden och dör, så förblifver det allena; men om det dör, så bär det mycken frukt. Joh 12:24

Vi måste alltid omföra Jesu död i vår kropp, om Jesu liv skall uppenbaras i vårt dödliga kött.» 2 Kor. 4:10.

Vi föra alltid omkring Jesu död i vår kropp, på det att ock Jesu lif må i vår kropp varda uppenbrt. 2 Kor 4:10

Den som mister sitt liv för min skull — icke för att vinna ryktbarhet! — *för min skull, han skall finna det*.

Den som finner sitt lif, han skall mista det, och *den som mister sitt lif för min skull, han skall finna det*. Matt 10:39

Vad är Jesus för ditt hjärta? Vad känner du för hans ära? Vi känna till och med på avstånd den behagliga doften av majviolen, men den oansenliga blomman gömmer sig under gräset. Lammets brud går genom världen beslöjad, ty hon väntar sin brudgum (1 Mos. 27:65); men hon sprider

1 Mos 27:65 finns inte

Låtom oss glädjas och fröjda oss och giva honom äran; ty tiden är inne för Lammets bröllop, och dess brud har gjort sig redo. Upp 19:7

Kristi vällukt, varhelst hon går fram. Hon doftar! Och vi, som uppbära helighetens baner, skola bringas därhän, att Människosonen, ej

en »helgad själ», utan Gud, livets högsta ideal, uppenbaras.

Det är ej vårt mål att låta andra i oss se *leret* och beundra dess hängivenhet. Den mest gudomliga frälsning är den, som låter andra se leret i *krukomakarens hand*.

Huru förvända ären I icke! Skall då leret aktas lika med krukmakaren? Skall verket säga om sin mästare: "Han har icke gjort mig"? Eller skall bilden säga om honom som har format den: "Han förstår intet"? Jes 29:16

Offerdagen. 128

"Och Aron teg stilla"

Och Mose sade till Aron: Detta är hvad Herren har talat och sagt: på dem som nalkas mig vill jag visa mig helig, och inför allt folket vill visa min härlighet. Och *Aron teg*. 3 Mos 10:3

Ett stilla barnahjärta
Man får ej hur som helst.
Det går ej utan smärta
Att bli så genomfrälst;
Det kostar tåreströmmar,
Förrän jag helgas så,
Att alla mina drömmar
I Jesu ande gå.

Den, som han vill förära
Att bli en Abraham,
Sin Isak måste bära
Som lydnadsoffer fram.

Ej utan sorg fullbordas
En sådan offerdöd;
Min sköna Rakel jordas
Ej utan hjärtenöd.

Abraham går att offra Isak. 1 Mos 22

Och de bröto upp ifrån Betel. Och då ännu ett stycke väg var till Efrart, födde Rakel och barnsörden var henne svår. Och då barnsörden var som svårast, sade jordgumman till henne: Frukta icke! Ty äfven denna gång skall du få en son. Och när hennes själ utgick och hon dog, kallade hon hans namn Benoni men hans fader kallade honom Benjamin. Och Rakel dog och blef begrafven vid vägen till Efrat, det är Betlehem. Och Jakob reste upp en minnesvård öfver hennes graf, som än i dag kallas Rakels grafvård. 1 Mos 35:16–20

Men ville hjärtat brista
Vid tanken fästad på
Att offra allt, ja, mista
Sitt eget liv också,
Dess djupare är fröjden
Att lyda Herrens bud,
Se'n vi på offerhöjden
Fått vittnesbörd av Gud.

Som Aron stilla tiger
Vid Herrens hårda slag
Och sig på nytt inviger
Att vörda Herrens lag.
Så skall du, o mitt hjärta,
I vördnad för hans bud
Också uti din smärta
Tillbedja Herren Gud.

Och han mottog guldets af deras händer och gjorde med sitt ritstift utkast till en bild och lät göra en kalf att öfverkläda med guldets. Och de sade: Denne är din Gud, Israel, som har fört dig upp utur Egyptens land...Och Aron svarade: Icke må min herres vrede upplåga! Du vet, att detta folk är ondt...Och Mose gick åter till Herren och sade: Ack, detta folk har begått en stor synd, när de hafva gjort åt sig en gud af guld. Men förlåt dem nu deras synd! I annat fall stryk ut mig utur din bok, som du har skrifvit! Och Herren sade till Mose: Det som har syndat emot mig, honom vill jag utstryka utur min bok. 2 Mos 32: 4, 22, 31 ff

Se, över sorgenvågen
Jag ser en härlig syn:
Guds löfte, segerbågen,
Som glänser uti skyn.
Ty vill jag Herren bida;
Han inga misstag gör.
Och sorgefloden vida
Till Jesu hjärta för.

Min båge har jag satt i skyn, och han skall vara tecknet till ett förbund emellan mig och jorden. 1 Mos 9:13

Framsidan av Guds tron. 130

"Han har utbrett sina skyar över dem." Job 26:9.

Fromma själar, som ej förstå nödens barn eller fatta en djupare livserfarenhet, kunna likväl känna Guds närvaro i hans heliga och intagas av helig vördnad, såsom Israel, när de bugade sig för molnstoden. 2 Mos. 33:10.

Och allt folket såg molnstoden stå i dörren till tältet, och allt folket stod upp och bugade sig, hvar och en i dörren till sitt tält. 2 Mos 33:10

Men de nöja sig med att se andra, som ingått genom sorgens sky, komma igen med strålände ansikte, och hava aldrig för sin del med tårar och hjärterop sökt en nära gemenskap med Herren. De fröjdas över att se andra lyckliga, de beundra oss, men känna aldrig behov att gå den väg, som leder till samma härlighet.

Min vän! Se till, att du ej är en ibland dessa, då vägen till det allra heligaste är öppnad genom Lammets blod. Enda möjligheten att nå löfteslandet är vinnandet av en full gemenskap med Herren. Men om du ej uppskattar värdet av en sådan gemenskap med honom, hur kan du väl söka den av allt hjärta?

Ett fördöljande av Herren uppenbarar ofta vad han är för oss. Herrens tjänare klagade och grät över molnet, *därför* att det stängde vägen till *fadershjärtat* och förlossaren. För honom var

gemenskapen med Gud mer än himmel och jord. Vad som döljer Herrens ansikte medför djupare smärta än förlusten av allt. Men det är ju i alla fall endast ett moln. Vi skola efteråt finna, att Israels Gud var i molnet, 2 Mos. 14:24,

Och i morgonväkten såg Herren på Egyptiernas läger utur eld- och molnstoden och spred förvirring i Egyptiernas lägr. 2 Mos 14:24

och förlossaren mycket nära under kvalen. Job 19:25.

Men jag vet att min Förlossare lefver, och han skall kvarstå den siste öfver stoftet. Job 19:25

Gud var nära allaredan i det *förtryckta Israel*, varav den brinnande törnbusken är en bild. Och varhelst vi se lidande Guds barn, där veta vi, att Herren bor. Gud uppenbarar sig ofta i töcken. En molnsky övertäckte Sinai, då Herren steg ned på berget. 2 Mos. 24.

Och Mose steg upp på berget, och en molnsky öfvertäckte berget. 2 Mos 25:15

En molnstod höll vakt i dörren, sedan Mose hade ingått i församlingshyddan.

Och så snart Mose kom in i tältet, steg en molnstod ned och stannade i dörren till tältet och talade med Mose. 2 Mos 33:9

I. Molnet är än i dag det yttre tecknet till Guds närvaro. 131

Dessa prövande tider, då Gud rannsakar våra hjärtan och tuktar genom tystnad, äro dock genomträngda av Guds förbarmande kärlek.

Vem är föremålet för en moders förbarmande? Det sjuka och svaga barnet, menar jag. Hon vakar allena vid dess sjukbädd, hon tager upp det i sin famn, när det sträcker sina armar emot henne, ty hon röres av ett medlidande, som blott en moder kan känna. Likväl är en moders förbarmande endast en droppe av det stora kärlekshavet. Kan Herren förgäta?

Den omständliga och långvariga behandlingen av guldets i den glödheta ugnen vittnar om den största omsorg för dess rening. Detta

sönderbråkande och ihärdiga arbete med leret bevisar
krukomakarens avsikt att göra ett kärl till heder.
De för Herren avskilda renas genom eld.

Och den tredjedelen skall jag låta gå *genom eld*;
jag skall luttra dem, såsom man luttrar silver,
och pröva dem, såsom man prövar guld.
Så skola de åkalla mitt namn,
och jag skall bönhöra dem.
Jag skall säga: ”Detta är mitt folk.”
Och det skall svara: ”HERREN är min Gud.” Sak 13:9

Så skall hvars och ens verk blifva uppenbart, ty dagen skall göra det klar, emedan han
uppenbaras med eld, och elden skall pröfva, hurudant hvars och ens verk är. 1 Kor 3:13

Då vi äro helt överlämnade åt Gud, såsom leret i krukomakarens
hand, tager han allt under sina händer för att därigenom rena och
fullkomna oss.

Aldrig vilade Guds öga stadigare på dig än i smärtan, aldrig hade
fadershanden så mycket att göra med dig som nu, då han krossar
egenviljan och du menar dig vara förgäten av Gud. Förr gick du, vart
du ville; men nu har en annan omgjordat dig. Varför? Du är
Mästarens lärjunge. Din själ hungrar och trår efter hans bild. Välan.
Nu har han satt mejseln till det oformliga stenblocket. Tacka honom
därför, och beundra hans höga intresse för dig! Var tålig och stilla!
Böj dig under allt vad han sänder! Medan bilden växer under hans
händer och kantigheterna bli till stoft, bär varje hammarslag ljudet
av hans röst till din själ: Det är jag!

II. Bakom molnet står Herren. 132

Det mörker, som vilade över Job, bestod egentligen däri, att Herren
icke besvarade hans bön, förrän målet vanns. Förgäves ropade han
om lindring i smärtan, lika litet kunde han förmå Herren att taga
någon vidare kännedom om den orätt, han led. Därför klagade han:
»O, att jag funne vägen till Guds tron!» »Jag ropar till honom, och
han svarar mig icke!»

Min Gud, jag ropar om dagen, men du svarar icke, och om natten men jag får ingen ro. Ps 22:3

Då skall man ropa efter mig, men jag skall icke svara, man skall bittida söka mig, men icke finna mig. Ordsp 1:28

Jag ropar till dig, men du svarar mig icke;
jag står här, men de bespejar mig allenast.
Du förvandlas för mig till en grym fiende,
med din starka hand ansätter du mig. Job 30:20 f

Stå vi icke här inför en stor hemlighet? Visserligen. Men det finns två särskilda förhållanden, som sprida ljus över denna hemlighet. Först det utvalda föremålet. Det var ju en av hans utkorade. »Hans like finnes icke i landet, en man så rättfärdig och from, som fruktar Gud och skyr det onda.»

En man var i landet Uz, hvilkens namn var Job, och denne mannen var from och fruktade Gud och flydde det onda. Job 1:1 Herren sade till Satan: Har du gifvit akt på min tjänare Job? Ty *hans like finnes icke på jorden, en man så redlig och rättsinnig som frukar Gud och flyr det onda*. Job 1:8

Om det icke hade varit Job, hans trogne tjänare, skulle han hava lämnat sitt verk redan i början, då Job förbannade sin födelsedag.

Därefter öppnade Job sin mun och *förbannade sin födelsedag*. Job 3:1

Men nu var Guds tålmod utan gränser, ty kärleken, den kärlek, som är starkare än döden, brann högt i hans hjärta.

Lägg mig som en signet på ditt hjärta, som ett signet på din arm! Ty kärlek är stark såsom dödsriket, dess glöd är en elds glöd, en Herrens låga. HV 8:6

Det andra, som förklarar tystnaden, är *det höga målet*. Han ville storligen förhärliga sitt namn och välsigna sitt barn, då han visade äktheten i hans gudsfruktan och samtidigt frälste honom ifrån hans eget »jag». Bakom molnet uppgjordes höga planer för det dyrbara liv, som krälade i askan. Därifrån utströmmade kraften till verkets fullbordande.

Men allt var tyst. Och Guds tjänare hade ingen aning därom.

Har någon ibland oss gjort en liknande erfarenhet? Ropa Guds barn förgäves om lindring i smärtan, då han utför sitt genomgående verk? Ja, ofta. Förgäves bådo vi om räddning för det svaga men dyrbara liv, som Herren anförtrodde oss i ett barn, kärare för oss än allt på jorden. Trots alla våra tårar förbleknade vår sköna Rakel, och vi måste lägga vår Isak på altaret. Vi anropade Herrens hjälp emot lidande och förluster och drabbades likväl av dem; vi bådo under tårar, att han, som leder konungars hjärtan, hur han vill, skulle böja våra motståndare och rättfärdiga oss, men de rasade ju värre, desto mer vi bådo. I smärtorna och kvalen påminna vi Herren om hans löften, men han svarar icke; och vi, som uppmanat andra till förtröstan i nöden, ansättas av svåra tvivel. Job 29:24, 25.

Jag log emot dem när de misströstade, oh mitt ansiktes ljus fördystrade de icke. Valde jag deras umgänge, satt jag främst och var lik en konung i sin här lik en som tröstar sörjande. Job 29 f

Här gäller ånyo att lägga sin mun i stoftet och säga: *»Jag vill tiga och icke mer upplyfta min mun, ty du har gjort det.»* Stå vid hans portar! Ordspr. 3:34.

När han bespottar bespottare, så gifver han de ödmjuka nåd. Ordspr 3:34

Förbida honom, och du skall få nåd att vänta men även kraft att ingå. Mose var sex dagar på berget, innan Herren talade med honom. Och likväl var han så nära.

»Men om Herren står bakom molnet», frågar du, »varför hjälper han då icke sina barn?» »Ack», utropar du, »varför måste jag beständigt lida?» För dina »varför». O, min vän, det slagget förbrinner ej vid sakta eld. Om du är en av hans utvalda, som han gör till sin bild, då *måste du lida, till dess du ej frågar mer*. Varthän för han den man, som icke fann vägen till Guds tron? Till ångerfull tillbedjan vid sina fötter. »Därför tager jag *allt* tillbaka och ångrar mig i stoft och aska.»

Därföre tager jag allt tillbaka och ångrar mig i stoft och aska. Job 42:6

Det länder till Guds ära och vår salighet, att vi krossas. Men det är lättare att bli *något* än att bli *intet*!

III. Molnet är framsidan av Guds tron. 134

När patriarken sov den minnesvärda natten mot stenens huvudgård, var han ensam och allena i världen.

1 Mos 28:10–23

Men då morgon grydde, hade han orsak att inviga sitt Betel och säga:
»*Huru heligt är icke detta rum!*»

Och han betogs af fruktan o sade: Huru heligt är icke detta rum! Här bor visserligen Gudö, och här är himmelens port. 1 Mos 28:17

I denna öken var himmelens port. Där bodde Herren.

Ack, hur ofta vi luta oss mot himlastegen med dess skinande serafer, men för oroliga tankar och bekymmer förlora vi den sköna drömmen! Jakobs Gud ledsagar oss ändå med sina härar och fyller varje tomrum med sin närvaro. Låt vara, att han kommer till oss i skepnaden av en kämpe, som övermannar och krossar oss i den punkt, där vi äro starka. Guds närvaro medför offer, ett nedbrytande. »Förkrossande» är en av trapporna till tronen. Men vi klaga över smärtan, då vi — adlas till *furstar*.

Stor var Guds nåd över Abraham, men störst på lidandets höjdpunkt. Aldrig hade han varit så nära tronen, som då han genomgick det största av alla prov. Om han *kände* det så, när han fullbordade Isaks offer, det vet jag icke; men det vet jag, att han visste det, då han lämnade offerhöjden. 1 Mos. 22.

Abraham går att offra Isak. 1 Mos 22

Gud allsmäktig prövade sin tjänare, efter vad vi tycka, alldeles för hårt,

när han tog igen löftessonen. Men sedan Isak är bunden på altaret, öppnas dörren till den oändliga, härliga uppfyllelsen av Abrahams hopp. *Han såg Människosonens dag och vart glad.*

Och han sade till lärjungarna: ”Den tid skall komma, då I gärna skullen vilja se en av *Människosonens dagar*, men I skolen icke få det. Luk 17:22 Och såsom det skedde på Noas tid, så skall det ock ske i *Människosonens dagar* Luk 17:26

Det kostar tåreströmmar att frambära *löftessonen* och lämna dispositionsrätten till Guds ära i hans egna händer. Men för tron öppnas en ny värld; och då han krossar *äran att göra Guds ära känd*, erhålla vi sedan en aldrig anad uppfyllelse av Herrens löften: »Såsom himmelens stjärnor, såsom himmelens stjärnor!»

Och han före honom ut och sade: Se upp till himmelen och räkna stjärnorna, om du kan räkna dem! Och han sade till honom: Sådan skall din säd blifva. 1 Mos 5:5

Detta är själens jubeldag vid korset. Det stora »stjärnfallet»!

Bara molnet skingras, följer den ena överraskningen på den andra. Han var ju så nära, han, som sade: »Jag är med honom i nöden, jag skall taga honom därur och låta honom komma till ära. Med långt liv skall jag mätta honom och låta honom förnimma min hjälp.»

Han åkallar mig, och jag skall svara honom;
jag är med honom i nöden,
jag skall rädda honom och låta honom komma till ära.
Jag skall mätta honom med långt liv
och låta honom se min frälsning.”Ps 91:15 f

Och Job var så nära tronen, att han ofördröjligen skylde sitt ansikte, då förlåten rämnade. Där såg han den Gamle av dagar och genombävades av hans ord: »*Vem fördunklar mitt råd med ord utan förstånd?*»

Och Herren svarade Job utur ett stormväder och sade: *Hvem fördunklar här mitt råd med ord*

utan förstånd? Job 38:1

Hur noga han känner allt! Hur nådefull och mäktig han är i sitt försvar! Vilken skön belysning från tronen! Där se vi fadershanden, som lett våra öden; där känna vi, att det var kärleken, som agade, även om det skedde genom andras hat. På sjuksängen och i nöden lärde vi något, som vi eljest aldrig hade lärt. Dagarna vid den skybeslöjade tronen äro de mest avgörande i hela vårt liv. Den allvarliga tystnaden gjorde även oss allvarliga och tysta — omsider. Då hörde vi Herren tala. Alla missljud försvunno. Elifas' röst får ett mildare tonfall. Harmonien är återställd, då vi »komma i led».

Och Elifas ifrån Teman och Bildad ifrån Sofar ifrån Naama gingo oh gjorde såsom Herren hade sagt dem; och Herren såg till Jobs person. Och Herren återställde åt Job hans forna välstånd, då han bad för sina vänner, och Herren gaf åt Job dubbelt wå mycket som han tillförne hade haft Job 42 9 f.

Du är alltså icke övergiven. Bakom molnet står Herren. Varför suckar du så tungt? Det är ju endast ett moln. När den mörka skyn försvunnit, glimmar tronen för din syn. Du undrar ej mer. Personen själv är svaret på dina »varför». Du önskar ej då en rikare bönhörelse än den, som följde därav att Gud icke hörde din bön. Du vore ej inför Lammets tron tillbedjande, om Herren hade hört din bön och ej krossat din själ genom sin allvarliga tystnad.

Därefter såg jag, och se, en stor skara, som ingen kunde räkna, af alla folkslag och stammar och folk oh tungomål, stående inför tronen och inför Lammet, klädda i hvita fotsida kläder, med palmer i sina händer Upp 7:9

Så förtvivla ej, du anfäktade själ! Förtrösta på Herren i mörkret och säg: »Om han än dödar mig, vill jag likväl hoppas på honom.

Molnet är framsidan av Guds tron.
Bakom molnet står ju Herren.
Varför suckar du så tungt?
Ängslig oro vike fjärran,
Då hans hjärta är så lugnt.

Visheten i mörka moln. 137

"Vem lade vishet in i mörka molnen?" Job 38:36.

Hvem lade vishet in i mörka molnen och gaf förstånd åt luftbilden?

Har du sett någon utföra ett arbete, som han undandrager åskådarens blickar. Den allvarliga tystnaden under arbetets utförande röjer fördolda avsikter. De många »varför», som uppställas av förvetna själar, lämnar den store Mästaren utan avseende och utför sitt verk allena. Men då högtidsdagen kommer, tager han fram sitt arbete, som utfördes — icke för marknaden, utan — för att glädja föremålet för hans kärlek. Sålunda var hans verk av så högt värde för sitt ändamål, *att ingen annan kritik än Mästarens öga fick vila därpå.*

På liknande sätt handlar visheten i mörka moln. Hon gör inga åskådningsunder, som reta människans fåfänga. Men slutet av en sak förklarar den.

I. Vi skola en gång, då evigheten kastar sitt ljus över tiden, med salig beundran se, *att Herren utförde stora ting i mörka moln.*

Försynens vagnar uteblevo ingen morgon under Israels ökenvandring, men ingen såg, när mannat föll.

Israeliterna få vaktlar och manna till mat. 2 Mos 16

Herren står oberoende av människans omdöme i alla sina gärningar; och det är icke alltid så nödvändigt, som vi tro, att Gud vinner erkännande på jorden för sina verk. »Herren har själv sagt, att han vill bo i töcknet». 1 Kon. 8:12.

Då sade Salomo: *Herren har sagt, att han vill bo i töcknet.* 1 Kon 8:12

Under det den religiösa mängden (2 Mos. 19:8)

Och folket svarade på en gång och sade: Allt hvad Herren har sagt vilja vi göra. Och Mose bar folkets svar tillbaka till Herren. 2 Mos 19:8

ropar: »Vi veta icke, vad det har blivit av denne Mose!«

Och när folket såg, att Mose dröjde att komma ned från berget, församlade sig folket kring Aron och sade till honom: Upp, gör oss en Gud, som kan gå framför oss! Ty *vi veta icke huru det har gått med denne Mose*, mannen, som förde oss upp utur Egyptens land. 2 Mos 32:1

kungör Herren för honom all sin vilja. Må den lättsinniga hopen dansa omkring sina guldkalvar!

Folket gör sig en kalv av guld. 2 Mos 32

Då Herrens tid är inne, kommer en Guds man igen med strålände ansikte.

Och när Mose steg ned ifrån berget Sinai och vid sitt nedstigande ifrån berget bar de två vittnesbördets taflor i sin hans, visste Mose icke, att hans ansiktes hud hade blivit strålände däraf, att han hade talat med honom. 2 Mos 34:29

Då skola de med bävan känna, att de hava syndat.

När Herren avslutat sina verk, insätter han dem ofta i lönnrum till Lammets bröllop.

Låtom oss glädjas och fröjdas och gifva honom äran; ty Lammets bröllop har kommit, och dess hustru har tillrett sig. Upp 19:7

Förrän någon människa hunnit göra sig ett omdöme, tager han hem sina prövade barn, lämnande, så att säga, lerskärvan till åskådningsmateriel för »hugsvalarnas» undervisning. Men över dessa helgon vilar en allvarlig tystnad. Herren tog dem bort, att ingen människas andedräkt skulle fördunkla deras härlighet. Frid över deras stoft! Det Brustna ögat vilar i gravens gömma, till dess att morgon randas, då *Kristus varder förhärligad i sina heliga*. 2 Tess. 1:10.

När han kommer för att på den dagen förhärligas i sina heliga och beundras i alla dem som tro. Ty vårt vittnesbörd till eder har blivit trodt. 2 Tess 1:10

Då skola deras ögon stråla av fröjd, och deras läppar vara en flod av lov,

som flödar till jordens yttersta gränser.

Nu förstå vi, varför guldsmeden, trots det att han var omgiven av så många mästare, satt så lugn och ogenerad, då han rensade Levi söner. Mal. 3:3; 4 Mos. 8:14.

Och han skall sitta och smälta och rena silfret, och han skall rena Levis söner, och luttra dem likasom guldets och silfrets, och de skola så frambara åt Herren offergåfvor i rättfärdighet. Och Judas och Jerusalems offergåfvor skola vara behagliga för Herren likasom i forna dagar och i de förra åren. Mal 3:3,4

Och du skall afskilja Leviterna ifrån Israels barn, att Leviterna må höra mig till. 4 Mos 8:14

Han fröjdas över utgången, då andra kritisera och döma, och han ser alla förvetna och klandersjuka lägga sin mun i stoft för den *uppenbara* härligheten av hans verk. O mina älskade! Att vi kunde vara tysta på lidandets rum, medan änglarna frambara själens sista nödrop inför Gud! »Vem fördunklar mitt råd med ord utan förstånd?»

Hvem fördunklar här mitt råd med ord utan förstånd? Job 38:2

»Från i går äro vi och veta intet.»

Ty från i går äro vi och veta intet, och vårt lif är en skugga på jorden. Job 8:9

Bättre vore att torka den sista tåren än att vara en framstående kritiker.

Dörren är stängd till Hans toaletterum. De arma hugsvalarna resonera utom hans råd. Men vem skulle ej bländas av härligheten, då dörren öppnas och den utvalda står vid brudgummens sida, klädd i snövit, skinande dräkt och krönt med livets krona? Förbida! Det klarnar bortom tiden.

S 139 II. I evighetsljus finna vi, att Herren gjort mörka moln till redskap för sin nåd.

Om vi endast hava tålmod, går en dag, ett ögonblick i sänder, till dess vi

nå bergets topp, där mödan vid uppstigandet belönas med en härlig utsikt. Snart dör sista ekot av jordens stormar, och det mörka molnet ligger under våra fötter såsom en förlåt med keruber, skiljande oss ifrån den värld, vi genomvandrat.

Förnimmelsen av Herrens närvaro och trofasta ledning genom åskmolnet, hans överflödande kärlek i att hugsvala, stiger till översvallande fröjd, då vi från evighetens synpunkt betrakta de mörka molnen och se den förvandling, de hava undergått på solsidan. Genom solstrålarnas brytning uppstå regnbågar, som bära vittnesbörd om hans förbund (1 Mos. 9:16; Sef. 3),

Och bågen skall vara i skyn, att jag skall se uppå honom och ihågkomma det eviga förbundet emellan Gud och alla lefvande djur och allt kött, som är på jorden. 1 Mos 9:16

Det närvarande och det framtida Jerusalem. Sef 3

och kuperade landskap med skimrande diamantberg (Jes. 61:7; 60:17; 2 Kor. 4:17, 18),

I stället för eder skam skolen I få dubbelt, och de som hafva lidit smälek skola jubla öfver sin lott, emedan de i sitt land få dubbelt att äga, och detas glädje blifver evig. Jes 61:7

Jag vill låta guld komma i stället för koppar, och silfver i stället för järn, och koppar i stället för trä, och järn i stället för sten, och jag skall sätta frid till din öfverhet och rättfärdighet till dina styresmän. Jes 60:17

Ty vår bedröfvelse, som är kort och lätt, bereder åt oss på öfversvinneligt sätt i öfversvinneligt mått en evig fullvikt af härlighet. Åt oss som icke se efter de ting, som syönas, utan efter dem som icke synas; ty de ting, som synas äro timliga, men de som icke synas äro eviga 2 Kor 4:17,18

mellan vilka ljungeldarna löpa såsom Elias-vagnar vid åskans högstämnda koral. Ps. 18:14; Hes. 1; Ps. 104:3.

Och Herren dundrade i himmelen, den Högste lät höra sin röst; hagel föll, och eldsglöd for ned. Ps 18:14

Profeten ser i en syn Herren sitta på sin tron. Hes 1

Du timrar af vatten dina salar, molnen gör du till din vagn och far på vindens vingar. Ps 18:14

Vid närmare påseende finna vi, att han gör molnen till sin vagn och
lastar skyn med dyrbara skatter.

du timrar på vattnen dina salar,
molnen gör du till din vagn,
och du far fram på vindens vingar. Ps 104:3

Sorgens mörka sky är en packlåda med juveler. Mörka moln äro ofta
själens bönevagnar, som äro lastade med *fördolda rikedomar och*
det mörka djupets skatter (Jes. 45:3),

Och jag vill gifva dig *det mörka djupets skatter och fördolda rikedomar*, på det du må förstå, att
jag är Herren, som har kallat dig vid namn, jag, Israels Gud. Jes 45:3

likasom den ifrån Josef återvändande karavanen förde säd ifrån
Egypten.

Och när de hade ätit upp den säd, som de hade hämtat ifrån Egypten, sade deras fader till dem:
Faren billbaka dit och köpen oss litet säd till föda! 1 Mos 43:2

Förlusterna äro glädjens fullhet, då hungersnöden driver oss till honom,
sjukdomen förbytes i evig ungdom, då lidande och smärta föra oss under
läkarens hand. Natten driver oss närmare ljuset. Tystnaden gör flykten
på himlastegen majestätisk. Ja, till och med Akors dal är hoppets port,
våra misstag utgångspunkten för heliga beslut. Hos. 2.

Si, därför skall jag locka henne och föra henne i öknen och tala till hennes hjärta och därefter
gifva henne sina vingårdar och göra Akors dal till en hoppets port, och där skall hon sjunga
såsom i sin ungdoms dagar och såsom på den dag då hon drog upp ifrån Egyptens land. Hos 2:14
f

Huru kan detta ske? Guds nåd är inmängd i allt. Då vi äro *helt*
överlämnade i Guds hand, samverkar allt till vårt bästa. Rom. 8:28.

Men vi veta, att för dem som älska Gud *samverkar allt till det bästa*, för dem som äro kallade efter hans uppsåt. Rom 8:28

De mörkaste moln äro *genomträngda av Guds tankar*. En artist målade en tavla. Dag efter dag satt han med penseln över duken. Men då tavlan äntligen var färdig, såg man endast ett moln. Med förundran sporde man sig själv: »Vad kunde artistens mening vara med molnet?» Vid närmare påseende kunde man dock urskilja ett och annat föremål i detsamma. Snart såg man även åskådarens ansikte lysa av glädje och överraskning. *Molnet var en sky av änglar*. Och även visheten i mörka moln har berett sina barn en sky av änglar. Men dessa kunna lika snart vara en bitter Elifas som en trogen vän. Job 15.

Elifas svar Job 15

Vad mer? Om han fått tjäna dig till förödmjukelse och fostran, utförde han då icke mer än en ängels uppdrag?

Vem anar djupet i den tillbedjan, som själen ägnar sin Gud, då hon med salig beundran finner, att det var han, som lastade skyn med fuktighet och gjorde åskmolnen till redskap för sin nåd. Job 37:11—13.

Och *han lastar skyn med fuktighet* och jagar sina ljungeldsmoln. Och dessa vända sig åt alla håll, di han leder dem, för att verkställa allt hvad han bjuder dem utöfver jordens krets, antingen han har bestämt dem till straff åt sin jord eller till redskap för sin nåd. Job 37:11–13

Har du sett änglarna?

Utvalda tjänare i mörka moln. 141

”Vem gjorde åskmolnen till redskap för sin nåd?” Job 37.

Ej citat men Job 37 där Elihu talar inleds med tal om hur Gud finns i naturens ”dunder”.

Gud har befallt hela världen och alla ting att tjäna hans barn. Och allt samverkar under Guds överinseende till befrämjande av hans syften med de heliga. Till och med djävulen måste tjäna såsom hantlangare i den store läkarens apotek, bereda nyttiga pulver och hälsobringande mixturer

åt Guds barn. Onda människor äro den gode herdens vallhundar, som driva Guds barn närmare Gud. Och under flykten skyddar han dem med sin käpp och stav.

I. Det onda, som framträder hos våra medmänniskor under namn av *svek, lögn, avund, förtal, illvilja, hat, fiendskap o. s. v.*, äro tjänare till vår tuktan och förödmjukelse och bidra till vår uppfostran.

Utan att inlåta mig i någon skildring av deras karaktär, vill jag bringa dem under ljuset av det leende, som än i dag strålar över Sonens regering. Ps. 2.

Psalm 2 innehåller bl a ”Han som bor i himlen ler; Herren bespottar dem.

Det finns många händer att stena igen brunnen, om du är fallen för maklighet. 1 Mos. 26.

Och Filisteerna kastade igen alla de brunnar, som hans faders tjänare hade grävt i hans faders, Abrahams tid, och fyllde dem med jord. 1 Mos 26:15

Den hånfulle Simei har fått en plats inom Davids herradöme, och Gud sänder honom att smäda konungen för att därigenom stärka denne i ödmjukhet, ädelmod och förtröstan. 2 Sam. 16.

Och när konung David kom till Bahurim, så, då gick därifrån ut en man af Sauls släkt, som hette *Simei*, Geras son hvilken, under det han gick, for ut i smädelser. Och han kastade stenar på David och på alla konng Davids tjänare, under det att allt folket oh alla hjältarne omgafvo honom till höger och vänster. 2 Sam 16:5–6

Satans ängel var ute i konungens uppdrag, då han kindpustade Paulus, på det han icke skulle förhäva sig. 2 Kor. 12:7.

Och på det att jag icke skulle förhäfva mig öfver de utomordentliga uppenbarelserna, gafs mig en påle för köttet, en Satans ängel, som skulle kindpusta mig, på det att jag icke skulle förhäfva mig. 2 Kor 12:7

Nåden triumferar! Filisteernas avundsjuka drev Isak framåt till företagsamhet och bidrog att härda honom i livets kamp, till dess han

var, där Gud ville, han skulle vara. Då öppnades för honom den fridlysta världen, och alla sade: *Nu är du välsignad av Herren.* 1 Mos. 26:29.

Att du icke skall göra oss någon skada, likasom vi icke hafva skadat dig och likasom vi icke hafva gjort dig annat än godt och låtit dig fara ifrån oss i frid. *Nu är du välsignad af Herren.* 1 Mos 26:29

Här slutade filisteernas uppdrag. Och hela regementet hemförlovades. Tuktans tid var förbi. Sef. 3.

I Sefanja 3:11–20 skildras det framtida Jerusalem, kvarlevan av Israel skall leva i e idealtillvaro

Det är icke personen utan Herren, som vi hava att göra med i en hånfull Simei, som bannar, eller en Doeg, som beljuger oss. Se därför till, att du bemöter hans tjänare ödmjukt och värdigt, så att du aldrig bär en skugga av missnöje på din panna! Du har ingen orsak att ångra din bekantskap med en Ahitofel,

Och när Absalom offrade offren, skickade han efter Ahitofel, Giloniten en Davids rådsherren ifrån hans stad Gilo. Och sammansvärjningen blef stark, och allt mera folk slöt sig till Absalom. 2 Sam 15:12

ty även han var en Guds tjänare, då han väckte ny evighetslängtan i ditt hjärta. (Ps. 55:7–9),

Därföre säger jag: O, att jag hade vingar såsom dufvan, så skulle jag flyga bort och söka mig ett bo! Se, långt bort skulle jag fly, jag skulle taga härberge i öknen. Jag skulle skynda att söka mig en tillflykt undan stormvinden och ovädret. Ps 55:7–9

och utan honom skulle vi sakna en sång i din psalmbok. (Ps. 55).

Klagan öfver falska vänner. .. en sång af David. Ps 55

Sjung ut din klagan över Doegs lögnaktiga tunga, men glöm ej, att en hög mästare för den vassa kniven. Ps. 52.

Din tunga far efter fördärf, hon är lik en skarp rakknif, du svekfulle. Ps 52:4

Hur gärna må du ej förlåta och glömma! Hur må du ej med vördnad och

tacksamhet omfatta de redskap, genom vilka du fått röna så mycken välsignelse av Gud! Herren allena tillkomme all ära; men de arme hugsvälarna berömmelsen att vara de redskap, genom vilka han krossade kärlekens och vänskapens stolthet i din själ och drev dig närmare Jesu hjärta. Därför bör du älska dem alla med stort medlidande. Och minns, att såren ej alltid skola blöda!

När sången brusar över glashavets stränder,

Och jag såg likasom ett *glashaf*, blandadt med eld, och dem, som hade vunnit seger öfver vilddjuret och öfver dess bild och öfver dess namns tal, stå på glashafvet, hållande Guds harpor. Upp 15:2

skall din harpa klinga så mycket högre, om en Faraos dränktes vid din förlossning. Tro mig! Din salighet och himmelens härlighet skall då icke vara mindre därför, att *svärds klingorna* (Ps. 55: 22)

orden i hans mun äro hala som smör, men på krig tänker han i sitt hjärta; hans ord äro lenare än olja, och dock äro de dragna svärd.

bestro dig med stjärnor vid konungens jubileum. Slipade genom andras hat och renade genom missförstånd, framträda helgonen såsom furstar inför Gud och bära lidna oförrätter som ett gyllene bälte över sin axel. Job 31:35—37.

O, att man ville höra mig! Si, här är min underskrift! Den allsmäktige svare mig! O, att jag hade den skrift, som min vederpart har uppsatt! Jag skulle bära den på min axel och binda den på mig såsom en krona; jag skulle förtälja alla mina steg för honom och lik en furste träda inför honom. Job 31:35–37

Då, om ej förr, skola vi blicka ut över den mörka staben av svarta tjänare och utropa: *Det är icke I, utan Herren, som fört oss hit.* I tänkten ont emot mig, men Gud har vänt det till godo.

I tänkten ondt emot mig, men Gud har tänkt det mig till godo, att han skulle göra såsom det nu har skett, för att vid lif bevara mycket folk. 1 Mos 50:20

II. 143 Bland tjänare i mörka moln räkna vi även *sådana, som arbeta för själens frigörande och lyftning.*

Vem känner icke till en allvarlig Guds tjänare vid namn *Missräkning*, och hans broder, den gamle veteranen *Felslagna förhoppningar*. Vem har ej stått skälvande inför den bleka, utmärglade gestalten *Sjukdom*, i vars spår ofta följer en närmare bundsförvant *Döden*. Han sliter barnet ifrån moderns bröst och den unga Rakel ifrån brudgummens hjärta.

Och de bröto upp ifrån Betel. Och då ännu ett stycke väg var till Efrat, födde Rakel, och bansbördens var henne svår. 1 Mos 35:16

Döden skiljer David och Jonatan åt

Och Felisteerna satte tätt efter Saul och hans söner, och de slogo Jonatan och Abinadab och Malkisua, Sauls söner. 1 Sam 31:2

och gör Betania till ett sorgehus.

När nu Jessu kom, fann han honom redan hafva legat fyra dagar i grafven. Och Betania låg nära Jerusalem, vid pass femton stadier därifrån. Joh 11:17 f

Hur gärna vi skulle driva dem bort ifrån kornåkern, då de komma i sena kvällen med brinnande bloss!

Då sade han till sina tjänare: ”I sen att Joab där har ett åkerstycke vid sidan av mitt, och på det har han korn; gån nu dit och tänden eld därpå.” Så tände då Absaloms tjänare eld på åkerstycket. 2 Sam 14:30

Vem anar det *höga syftet* med deras mission?

Likväl äro dessa, jämte många tusen andra, förklädda tjänare, som löpa framför Konungens vagn. Knappast äro de förbi, då man hör musiken av Konungens vagnshjul, och deras sakta mullrande är ju som en konungs triumf, då han färdas upp till de ljuvliga bergen. Sörjande och tvekande broder, stig upp i Konungens ekipage! Vid skenet av den brinnande åkern bäras vi på okända vingar mot höjderna, medan ännu tårar strömma över lidna förluster. Och ju närmare vi skrida härlighetens hopp, desto mera skola våra hjärtan upplösas i beundran och tacksamhet till Gud för hans tjänare i mörka moln! Sjukdomen förde oss

till den ofelbare läkaren, Lasari död var till Guds förhärlikande.

Då sade Jesus nu oförtäckt till dem: Lasarus är död. Och för eder skull, på det att I skolen tro, är jag glad, att jag icke var där. Joh 11:14 f

Smärtsamma förluster bringa oss till rikedomerna av hans fullhet, brödernas avundsjuka lyfte oss upp i Konungens vagn till vidare befordran.

Att renas genom *förbiseende* och utvecklas i ädelmod genom sådana *krav*, vilkas fullgörande ej bringar oss ett erkännande på jorden, är förödmjukande för vår stolta natur; att vara en trogen förvaltare i det jordiska och likväl bringas till armod, är en gruvlig smärta för en verksam och driftig ande. Men deras led, som följa Lammet, varthelst det går, ökas varje dag med sådana själar, som hava *genom människor blivit friköpta från människor och genom jorden friköpta från jorden*. Och det står till hans fria nådeval, om du aktas värdig samma befordran genom Guds tjänare i mörka moln.

Lidande Guds barn! Ser du en skymt av ditt härliga mål, förgät det som är till rygga och jaga framåt! Vad är förlusten av de skapade tingen, om du äger Skaparen själv! Och varför klaga över lidande och smärta, då han därigenom för dig närmare idealet? Det ljusnar väl en gång. På andra sidan livets stormande hav skola vi resa en triumfbåge över avslöjade hemligheter under gränslöst jubel och alla med en mun utbrista:
Välsignat vare minnet av våra felslagna förhoppningar!

Trons väg.145

O broder, säg, vi sitter du och klagar,
När dina framtidsplaner gå i kvav?
Bak molnet står den Gamle utav dagar,
Som för dig genom svårighetens hav.
Hans planer kunna aldrig lyckas illa,

Men han vill lära barnet att bli stilla.

Jag såg, att stolar ställdes fram, och den Gamle af dafgar satte sig. Hans klädnad var såsom hvit snö, och hans hufvudhår såsom ren ull; hans stol var eldsflammor, och dess hjul var en brinnande eld. Dan 7:9

Han skall din gråt i jubelsång förvandla,

Och rådlös är han aldrig någonsin.

Men äro vi ur stånd att kunna handla,

Då det är Herrens tid att gripa in.

Vi måste lära, fastän därtill sena,

Att sjunga: »Frälsningen är din allena!»

Sedan hörde jag likasom starka röster av en stor skara i himmelen, som sade "Halleluja! Frälsningen och äran och makten tillhöra vår Gud. Upp 19:1

Den måste leva utav dagens manna,

Som uti barnatro skall växa till.

Den, som vill gå framåt, han måste stanna,

Varhelst Gud bjuder och närhelst han vill.

Men under livets allra högsta smärta

Jag fann mig alltid närmast Jesu hjärta.

Och de samlade därav hvarje morgon, hvar och en i mån af sitt behov; och när solen blef het, så smälte det bort. 2 Mos 16:21

Evad som händer, allt så väl han sköter,

Och glädje utav sorgen skörda vi.

Men största prövningen, en kristen möter,

Är den han fruktar, men ej råkar i.

För evig tid all otro vike fjärran!

Av vilken orsak tvivlar du på Herran?

I stormarna. 146

"Han satte mig på stormens rygg och lät mig fara, och dess brak betog mig sansen." Job 30:22.

Du upplyfte mig på stormens rygg och lät mig fara, och dess brak betog mig sansen. Job 30:22

Stormen nedbröt, slet sönder hans planer, slopade hans företag, bortsopade hans förmögenhet, strödde omkring askan av brända kornfält, bar ut onda rykten och klädde en oskyldig man i säck och aska. Stilla såsom fågelhonan vid det upprivna nästet betraktade Job denna förödelse och utbrast: »Naken kom jag ifrån min moders liv, och naken skall jag vända dit tillbaka.»

och sade: Naken kom jag ifrån min moders lif, och naken skall jag vända dit tillbaka. Herren gaf och Herren tog. Välsignadt vare Herrens namn! Job 1:21

Men knappt hinner den stackars mannen välsigna Herrens namn, förrän stormen bryter lös emot honom själv. Satan slog honom med bölder ifrån hans fotablad upp till hans hjässa. Job 2:7.

Och Satan gick bort ifrån Herrens ansikte och slog Job med onda bölder ifrån hans fotbald och upp till hans hjässa. Job 2:7

Och vi hava anledning tro, att denna sjukdom var det värsta plågoris, satan kunde finna. Men detta var endast början till namnlösa kval.

All mänsklig tröst förnekades honom. Hans egen hustru, som var honom given »till en hjälp». frestade honom, sägande: »Står du ännu fast i din fromhet? Säg Gud farväl och dö!»

Och hans hustru sade till honom: Står du ännu fast i din fromhet? Säg Gud farväl och dö! Job 2:9

Hans vänner Elifas, Bildad och Sofar sutto med honom på marken i sju dagar och sju nätter.

Men ingen talade ett ord med honom, ty de sågo, att hans smärta var ganska stor.

Och de sutto med honom på makren i sju dagar och sju nätter, och ingen talade ett ord till honom; ty de sågo, att hans smärta var mycket stor. Job 2:13

Slutligen förlorade Job all besinning och utbrast: »Förbannad vare den dag, då jag föddes».

Därefter öppnade Job sin mun och förbannade sin födelsedag. Jo 3:1

Då blev lidandets orkan ännu våldsammare. Emellan Job och hans vänner utspann sig en ordstrid, som väsentligen bidrog att göra smärtan så bitter som möjligt.

Men stormen bar honom allt längre och längre bort, *bort* ifrån allt, som var honom dyrt och kärt på jorden, *bort* ifrån människogunst och all jordisk ära, *bort* ifrån all jämmer och nöd, *hem* till en värld utan missräkningar och sorger, *hem* till hans dyre förlossare, *hem* till allt, som innefattas i orden: *De heligas arvedel i ljuset*. Med lerskärvan i ena handen och försvarsskriften i den andra for han på okända vägar till Guds tron.

Min kraft är förtorkad och lik en lerskärva, min tunga låder vid min gom, och du lägger mig i dödens stoft. Ps 22:16

Och han tog sig en lerskärva att skrapa sig med, där han satt mitt i askan. Job 2:8

Där får han byta ut lerskärvan mot silverspira, säck och aska mot konungslig skrud.

O, att Job hade sett en skynt av det härliga målet! Han hade då skonat sig själv ifrån denna vemodiga bekännelse: »Dess brak betog mig sansen.»

Du upplyfte mig på stormens rygg och lät mig fara, och *dess brak betog mig sansen*. Job 30:22

Slutet av den ödeläggande stormen bar melodien av Guds egen röst till Jobs öron. Och så är det alltid.

Kämpande vid brutet roder
På en stormomtöcknad sjö,
Såg jag alla stjärnor blekna
Över denna mörka ö.
Lampan flämtade så ängsligt,
Tåren flöt vid slocknat ljus,
Och mitt hjärtas bittra klagan
Dog i böljans vilda brus.

Lugn i stormarna. 148

"Dess brak betog mig sansen".

Du upplyfte mig på stormens rygg och lät mig fara, och *dess brak betog mig sansen*. Job 30:22

För någon tid sedan avsomnade i Amarvara en trogen Herrens tjänarinna, fru Ester Franzén, anställd av Ev. Fosterlandsstiftelsen vid ett av dess barnhem i Indien. Hennes ord till den sörjande maken dagen före dödsbudet: »Gustav, var stilla, Gud är här. Ser du honom icke där?» — synas mig innehålla ett svar ifrån Gud till många ibland oss.

Han kommer till oss genom förluster och grusar våra förhoppningar, han avstänger oss genom sjukdomar och dödsfall att såsom Mose fostras i öknen, då vi tro oss vara kallade till ett stort verk. Understundom synes Herren till och med strida emot sig själv, då han tager bort sina bästa arbetare. Han rent av krossar våra hjärtan. Vi söka honom i en vän, och han kommer till oss genom en fiende. Våra ögon se efter honom i ljus, och han kommer i mörker, i lugn, och han kommer i ett stormväder.

II. Jordens slitningar pressa fram tårefloder, dödens fasor tära på en utmär glad kropp, många »varför» lämnas obesvarade, och vi tro oss vara övergivna av Gud; men även till oss ljuder i stormen denna milda röst: *Var stilla, Gud är här!* Det fördolda behöver ingen annan förklaring än denna: *Det är jag!* Är det *Han*, finnes inga skäl för min klagan. *Han* känner djupet i min smärta och är förtrogen med min sorg. *Han* vet, hur den började, och hur den kommer att utveckla sig. *Allt* har gått igenom hans hand. *Allt* är vägt på hans hjärta; och innan prövningen började, hade han dess utgång i sina händer. 1 Kor. 10:13.

Ingen frestelse har påkommit eder, utan den mänsklig är; men Gud är trofast, som icke skall tillåta, att I blifven frestade öfver eder förmåga, utan med frestelsen äfven gifva utgången att I mån kunna uthärda henne. 1Kor 10:13

Detta är hemligheten, varför han sover i skeppet, medan vi kämpa emot stormarna, Mark. 4:31,

Och en häftig stormvind uppkom, och vågorna slog in i båten, så att han redan begynte fyllas. Och han var själf i bakdelen af båten sofvande...Och de voro ganska förskräckta oh sade till hvarandra: Hvem är då denne, att både vädret och hafvet äro honom lydiga? Mark 4: 37 f , 41
obs hänvisning 4:31

eller varför han sitter, medan reningselden bränner. Mal. 3:3.

Och han skall sitta och smälta och rena silfret, och han skall rena Levis söner och luttra dem likasom guldets och silfrets, och de skola så frambära åt Herren offergåfvor i rättfärdighet. Mal 3:3

Varje orsak ligger under hans fötter. Är det ej nog?

Aldrig sviker han sina löften. Prövad kan en kristen bli men aldrig övergiven. Mästarens lärjungar äro ofta utsatta för storm, men aldrig för han ut lärjungen i stormen utan beräkning att landsätta honom. Och aldrig ångra vi de stunder, som vi hava tillbringat i stormarna. Men vådan ligger i att förlora sansen under jordelivets prövningar.

Det är ej endast höjderna, som berusa våra hjärtan och göra själen onykter. Långvarig smärta kan så beröva en kristen all besinning, att han menar sig vara fullt berättigad att knorra emot Herren. »Han satte mig på stormens rygg och lät mig fara, och dess brak betog mig sansen.»

Du upplyfte mig på stormens rygg och lät mig fara, och dess brak betog mig sansen. Job 30:22

Den nåd, som fordras för att kunna vara stilla, anar endast den, som själv varit i nöd. Stormen prövar, om vi hava säkert ankarsfäste.

Job höll ej provet. Han förlorade sansen. Däri låg olyckan. Hans vänner blevo nästan ursinniga av sorg och förtrytelse. De talade med upprört sinne. (Job 20:2).

Därföre och för den oros skull, som är i mig, drifva mina tankar mig att svara. Job 20:2

Job talade obetänksamt. (Job 3:6).

Den natten, må mörkret bvehålla henne, må hon ej få glädjas ibland årets dygn, icke komma ibland månadernas tal! Job 3:6

Tala aldrig i ditt hjärtas oro. Du vet icke, vad du säger. Redan i morgon

föranledes du kanske att ångra dig och taga dina ord tillbaka. När du överväldigas av sorgen, gå avsides och gråt inför Herren. Sedan må du återvända som en furste, förklarad genom tårebad. »En man kväver sorgen i sitt hjärta.» Uppodla din manlighet genom tystnad i sorgen. Allt har ju sin övergång. *Var stilla, Gud är här!* Kläng dig fast vid honom.

Låt stormarna rasa! Vindarnas Herre för dig igenom. Öva självbehärskning, med blicken fästad på den leende allmakten. Vila på vingen under flykten genom denna värld! Snart är all nöd förbi.

Men av vredgad våg jag fördes
På min dyre Faders arm.
Och han i sin varma kärlek
Drog mig närmare sin barm.

På stormens rygg. 151

"Han satte mig på stormens rygg".

Du upplyfte mig på stormens rygg och lät mig fara och dess brak betog mig sansen. Job 30:22

I. *Stormen lyfter oss högre än den lugna dalens ro. 151*

Tvärtemot all förmodan satt Job i Konungens ekipage, då han for på vädrets vingar. Ps. 18:11.

Han for på keruben och flög, han sväfvade på vindens vingar. Ps 18:11

Men icke visste han det. Han menade sig vara såsom en fågel, som hade blivit rövad ifrån sitt bo, men bars ändå på »den store Örnens» vingar allt närmare sitt höga näste. Underbara äro Herrens vägar. Han väljer alltid sin väg för de utvalda genom öknar och vatten. Trons väg är lidandets väg för köttet. Det går genom uttömmande till fullhet, genom död till liv. Det har skridit långt med Guds verk i oss, då vi äro hjälplösa.

Job hade aldrig varit i motgången så »lyftad», aldrig i lyckans dagar så »uppbyggd» som nu, då han nedbröts på alla sidor. Guds verk befann sig på ett högt stadium, då Job satt på stormens rygg,

Du upplyfte mig på stormens rygg och lät mig fara och dess brak betog mig sansen. Job 30:22

och målet var utomordentligt stort. Själv erkände Job, att denna äreplats var hög: »Du satte mig på stormens rygg.» Men ändå klagar han som ett barn, då fadern sätter det på sin axel. 5 Mos. 33:12.

Om Benjamin sade han: Må han, af Herren älskad, i trygghet få bo hos honom, som öfverskyggar honom dagen om, och bo emellan hans axlar! 5 Mos 33:12

Varför? Såsom sjömannen ej kan se fyrbåken för dimmans skull, såg han ej en skymt av det härliga målet. Han red bakfram på den vita hästen och såg bara nöd och jämmer.

Då fick jag se en vit häst; och mannen som satt på den hade en båge, och en segerkrans blev honom given, och han drog ut såsom segrare och för att segra. Upp 6:2

Det är samma förhållande även med oss. Vi bedja om frigörelse från världen, men då han ställer oss utom världen, och vårt anseende sjunker, så klaga vi över dessa prövningar! Vi åstunda det egna jagets död, men då vännerna komma med repet och nöden med spikarna, då ropa vi om förskoning.

II. *Stormen får en underbar lyftning genom Guds höga avsikter.* 152

Utan kamp ingen seger. Utan storm ingen Mästare i stormen.

När han så hade vaknat, näpste han vinden och sade till sjön: »Tig, var stilla.» Och vinden lade sig, och det blev alldeles lugnt. Mark 4:39

Om någon från stranden av det Galileiska havet iakttog lärjungarnas kamp emot stormen, kunde han ju skatta sig lycklig, att han icke var en Jesu lärjunge. Men då Mästaren sade sitt: »Tig och var stilla!» och vågornas skum låg tillbedjande vid hans fot, torde han velat giva *allt* för att äga en sådan Mästare. Visserligen var det prövande för Elia att sitta

vid Kerit månad efter månad.

Gack bort härifrån och vänd dig öster ut och håll dig gömd vid bäcken Kerit, som ligger öster om Jordan! 1 Kung 17:3

Men sedan prövningen var överstånden, hur gärna hans tankar vandrade utmed den stilla bäcken! Då lärde han, vad han eljest aldrig hade kunnat lära: att vila såsom ett avvant barn vid sin moders sida. Och än i dag kunde han höra suset av den svarta korpens vingar.

Och korparna förde till honom bröd och kött morgon och afton, och han drack utur bäcken. 1Kung 17:6

Höga syften ligga inlagda i den ursinniga stormen. Lärjungen föres ut i stormarna för att tillbedja och beundra sin Mästare.

Sjelva vågens brus får en skön melodi, då vi föras till medvetande om att vindarnas Herre är vår egen dyre Mästare. Till och med stormens brak, som betog Job sansen, bär musiken av kerubernas vingar. Hes. 10:5.

Och dånet af Kerubernas vingar hördes ända till den yttre förgården likt rösten ifrån Gud Allsvåldig då han talar. Hes 10:5

Den rytande strandvägen, sjelva döden, är konungens trumpetare. Fil. 1:21.

Ty för mig är lifvet Kristus, och döden en vinning. Fil 1:21

Bakom yrande skummet står Herren för att avtorka deras tårar, som, kvalda in i döden, kastas upp av lidandets våg på den gyllene stranden. Uppb. 21:4.

Och Gud skall aftorka alla tårar från deras ögon och döden skall icke vara mer, icke heller sorg, icke heller rop, icke heller värk varder mer, ty det första har gått till ända. Upp 21:4

Varför skola vi då ständigt klaga över storm och oväder? Ps. 55:9.

Jag skulle skynda att söka mig en tillflykt undan stormvinden och ovädret. Ps 55:9

Vinden är ju en gammal trotjänare, prisad till och med i sång. Ps. 104:4.

Du gör vindar till dina sändebud, eldslågor till dina tjänare. Ps 104:4

Vare det långt fjärran från oss, att vi skulle ängslas för utgången och sucka: »Jag faller nog en dag i Sauls händer.» Sky en sådan förolämpning emot Herren som denna: »Sköter du icke om, att vi förgås?»

Och han var själf i bakdelen af båten, sofvande på hufvudgården, och de väckte honom och sade till honom. Mästare *sköter du icke om, att vi förgås?* Mark 4:38

Visst gör han det.

Ännu lever han, som sade: »Var stilla!» och han är densamme som då. Faller jag, så faller jag i hans armar. Dör jag, så dör jag i Herren.

Ty lefva vi, så lefva vi för Herren och dö vi så dö vi för Herren. Ehvad vi nu lefva eller dö, höra vi Herren till. Rom 14:8

Lyftad genom stormen, utrope min själ: *Om han dödar mig, vill jag likväl hoppas på honom.*

Om än varje jordisk glädje
Under nöden gick i kvav;
Om min *vilja* mådde illa
På det stormupprörda hav,
Dock med helig fröjd mitt hjärta
Sjöng hans lov så innerlig,
Då min *Faders goda vilja*
Blev den *käraste* för mig.

Stormens väg. 154

"Han lät mig fara."

Du upplyfte mig på stormens rygg och *lät mig fara*, och dess brak betog mig sansen. Job 30:22

Kämpa icke emot stormen! Viktigare än befrielse ur nöden är fostran i nöden. Om Herren icke vinner sin avsikt med prövningen, har du lidit förgäves. Gärna må en lidandets våg överspola din själ, endast Mästaren bliver så mycket större, då *han* vänder sig mot stormen med sitt mäktiga: »Tig, och var stilla», Herren lyckas ofta genom vårt misslyckande.

Och då han hade blifvit uppväckt, näpste han vädret och sade till hafvet: Tyst, var stilla. Och vädret saktade sig, och det vardt alldeles lugnt. Mark 4:39

Hur mycket vi än ropa och klaga, förmå vi dock intet emot lidande och smärta. Stormen lyder ej en människas röst. »Vädret blåser, vart det vill.»

Vindet blåser hvarthän vill, och du hör hans röst, men du vet icke hvarifrån han kommer och hvarthän han far; så är hvar och en som är född af Anden. Joh 3:8

Men Gud vare lov, det finns *En*, som bestämmer vindarnas tyngd. Job 28:25.

När han gaf åt *vädret dess tyngd* och vägde vattnen med mått. Job 28:25

Och Han, som har fastställt tid och stund, säger: »Jag skall taga honom ur nöden».

Herre, behåll mig vid lif för ditt namns skull; *tag min själ ut ur nöden* för din rättfärdighets skull. Ps 143:11

I stället för att ropa emot stormen, såsom Job emot sina vänner, tala med din Mästare om den!

I. Stormen har fått en uppgift av honom att påskynda vår förlossning, och han skall ej vila, förr än han fullbordat sitt verk. 154

Nedbrytande av egenviljan gör uppfostran lättare. Ju djupare rensning av åkern, desto mindre ogräs. Frostnätterna påskynda fruktens mognad.

De motgångar, som lösgöra våra hjärtan från världen, äro en kristens medgångar. Det smärta oss, då den ena missräkningen följer på den andra, men själen får en stadig kurs, då den förlorar denna värld ur

sikte. Svårigheterna äro utvalda kungsvagnar för utvalda kungssjälur. Nedbrytandet genom långvarigt lidande för oss fortare till agans mål, som är en delaktiggörelse av *hans helighet*. Hebr. 12:10.

Ty de förra agade oss i några få dagar eftersom dem godt syntes, men denne till det som är nyttigt, på det att vi måtte få del af hans helighet. Hebr 12:10

Det upphör att stinga i våra njurar, sedan vi hava genomgått en fullständig operation emot *alla fordringar*. Ps. 73.

Den frommes tröst vid åsynen af de ogudaktigas lycka. Ps 73

Sedan drömmen att bliva ryktbar en gång för alla är krossad, vila våra hjärtan såsom ett avvandt barn vid sin moders sida. Ps. 131.

Herre, mitt hjärta står icke efter det högt är, och mina ögon se icke efter det upphöjdt är, och jag umgås icke med stora ting, med ting som äro mig för underbara Sannerligen jag har lugnat och stillat min själ; såsom ett avvandt barn i si moders famn ja, såsom ett *avvandt barn*, så är min själ i mig. Hoppas på Herren, Israel, från nu och till evig tid. Ps 131

Så får en kristen allaredan här på jorden genom agan skörda rättfärdighetens fridsfrukt. Och undergivna själar mogna hastigt för himmelen.

Sedan själen är besluten för Kristus, är varje betryck ett tryck närmare Gud. »I världen betryck, men frid i mig.»

Detta har jag talat till eder, på det att I mån hafva *frid i mig; i världen hafven I betryck*, men varen vid godt mod: jag har öfvervunnit världen. Joh 16:33

Då skola vi genom missräkningar vinna ett liv utan missräkningar, vinna allt genom förlusten av allt, då Kristus är vårt liv» För vilkens skull jag har blivit förlustig alltsammans, på det att jag må vinna» — vad? Ryktbarhet? O nej! »Världen är korsfäst för mig och jag för världen». Vad då? Vinna Kristus! är Pauli triumferande svar. Fil. 3.

Ja, jag räknar ock *allt såsom förlust* mot det öfverträffande i min Herre Jesu Kristi kunskap, för

hvilkens skull jag har blifvit förlustig alltsamman och räknar det såsom afskräde, på det att jag må vinna Kristus Fil 3:8

Och han behövde ej ångra sitt val. Paulus vann, det han levde för.

Är han ej en utomordentligt lycklig man? Han är en man, som vinner. Förluster, lidanden, trångmål bringa honom härlighetens fullvikt. Fattigdom och ringhet skänka honom frikostig nåd och kunglig vedergällning. *I översvinneligt mått, på översvinneligt sätt.* Paulus vinner på allt. Men hans liv är fullt av stormar. »Ofta har jag varit i nöd.» Gjorde också han förluster? Han förlorade allt. Och vann? Kristus!

vi äro förföljda, dock icke givna till spillo; vi äro slagna till marken, dock icke förlorade. 2 Kor 4:9

24Av judarna har jag fem gånger fått fyrtio minus ett slag, 25tre gånger har jag slitit spö, en gång har jag stenats, tre gånger har jag lidit skeppsbrott, ett helt dygn har jag drivit omkring på öppna havet. 26Ofta har jag varit ute på resor, utsatt för faror i floder, faror från rövare, faror bland landsmän och bland hedningar, faror i städer, i öknar och på havet, faror bland falska bröder. 27Jag har arbetat och slitit och ofta vakat, jag har svultit och törstat och ofta fastat, jag har frusit och varit utan kläder. 28Till allt annat kommer det som trycker mig varje dag: mina bekymmer för alla församlingarna. 29Ingen är svag utan att jag blir svag. Ingen kommer på fall utan att jag prövas som i eld. 30Om det ändå skall skrytas vill jag skryta med min svaghet. 2 Kor 11:24–30

II. Stormens väg är ren och stärkande. 155

Vem kan leva utan stormar? Jag beklagar den, som aldrig varit i någon nöd. Stormen renar luften.

Den, som på någon sjöresa lidit av sjösjukan, minns, hur glad och frisk och lätt han steg upp på stranden. Högt upp i stormen är luften renast. Och det är en gammal erfarenhet inom Guds församling, att lidanden och trångmål bidra mer till höjande av troslivet än alla konungars gunst. Vissa sjukdomar befria oss ifrån sjukdomsämmen, och vi känna, hur alla livsfunktioner äro kraftigare och regelbundnare efter en överstående kris. Så hava Guds heliga under alla tider genom lidande blivit renade och stärkta till sin inre människa. De hava därför tackat Gud mera för

lidandets stormar än för gröna dalens ro.

I nöden hava de ock genom sin tros stadighet visat andra, att Herren är värd att lita på, såsom patienten, som tåligt uthärdar en operation i medvetandet av läkarens skicklighet. Och efter hand som det nya livet genomströmmar dem, vinna deras ord i vältalighet och kraft. I stormen stadgas ekens rot. Och genom lidande rotas en kristen

i Gud. Livets allra finaste rötter klänga sig fast i honom, såsom barrträdens rötter i bergens remnor, och vi mogna till denna apostoliska visshet: »Varken död eller liv eller något skapat skall kunna skilja oss ifrån Guds kärlek, som är i Kristus Jesus, vår Herre, Rom. 8:38, 39.

Ty jag är viss därpå, att *hvarken död eller lif*, eller änglar eller herradömen eller väldigheter ´, eller de ting som äro, eller de ting, som skola komma, eller höghet *eller djuphet eller något annat skapat skall kunna skilja oss från Guds kärlek, som är i Kristus Jesus vår Herre.* Rom 8:38 f.

Såsom den lungsiktige behöver ombyte av luft, så vore en storm välgörande för de många, som lida av andlig tvinsot. Och deras mottagande i den sälla hamnen skulle bliva härligare, om de hade vandrat genom lidandets djup.

III. Stormens väg för oss till den lugna hamnen, där skinande skaror välkomna oss. 156

Ännu vandra vi här nere i djupen. Men på väg mot evighetens alper skola vi snart inandas luften från vårt hemlands berg. Då skola våra ögon stråla och våra hjärtan vidgas. Stormen driver oss mot hemlandskusten. Vågen lyfter oss högt på stranden. Skinande skaror uppvakta oss. Hur länge de väntat! Vad innerlig hjärtefröjd i mottagandets stund!

En sjöman ångrar ej sina äventyr på havet, då han efter slutad färd får sätta sig ned i kretsen av sin familj. Och när vi gå under Edens palmer tillsammans med Johannes, eller sitta till bords med Abraham i Guds rike,

Och jag säger eder: Många skola komma från öster och väster och få vara med *Abraham*, Isak

och Jakob *till bords i himmelriket*, Matt 8:11

skola vi lova Gud mest för våra prövningar. Herrens avsikt är att bereda oss ett kungligt mottagande i våra högtiders stad. Och han för sina utvalda igenom, skulle det än kosta honom tiotusen världar. Och då vi en gång ifrån evighetens värld blicka ut över livet, skola vi alla med en mun utbrista: *Välsignat vare även minnet av jordlivets stormar!*

Det är en glad syn att se ångaren efter en lugn och stilla färd glida in i hamnen. Men ett skepp med bruten mast och rivna segel hälsas med entusiastisk hänförelse. Hela staden går ned för att välkomna den, som svävat mellan dödens bränningar.

Vad gör det väl då, om vi en eller annan gång färdats över vreda böljor på stormig sjö, blott vi hörde vännens: »*Det är jag!*» och han förde oss till den lugna hamnen.

O, hur lätt mitt hjärta andas,
Löst ur bojans hemska tvång!
Vågens eko vaggas sakta
Vid mitt hjärtas jubelsång:
Du mig fört, dit jag ej ville,
Ömma kärlek innerlig!
Jag tillbeder och beundrar,
Jag mitt offer bringar dig!

